

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

Opracował zespół w składzie:

Prof. dr hab. Lucjan Agapow
Dr Piotr Krzyżanowski
Mgr Marek Rusakiewicz
Mgr Jarosław Urbański

SPIS TREŚCI

I.	Wstęp	4
II.	Powiązanie Strategii Gminy Witnica z innymi dokumentami strategicznymi na szczeblu krajowym, regionalnym i powiatowym.....	7
III.	Charakterystyka Gminy Witnica	12
IV.	Ludność	21
IV. 1.	Podstawowe informacje.....	21
IV. 2.	Przyrost naturalny	26
IV. 3.	Prognoza liczby ludności na lata 2015 i 2020	27
IV. 4.	Migracje	32
V.	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	34
VI.	Oświata, kultura, sport i turystyka.....	34
VI. 1.	Szkolnictwo.....	34
VI. 2.	Placówki kulturalne	35
VI. 3.	Sport.....	36
VI. 4.	Turystyka.....	36
VI. 5.	Zabytki.....	37
VII.	Gospodarka.....	39
VII. 1.	Podmioty gospodarcze wg liczby zatrudnionych.....	40
VII. 2.	Podmioty gospodarcze wg działów PKD	41
VII. 3.	Podmioty gospodarcze wg formy organizacyjnej.....	43
VII. 4.	Podmioty gospodarcze wg podziału własności.....	44
VII. 5.	Podmioty gospodarcze w latach 2000 – 2009	45
VIII.	Rynek Pracy	47
VIII. 1.	Sytuacja na rynku pracy	47
VIII. 2.	Bezrobocie	48
IX.	Infrastruktura i komunikacja	50
IX. 1.	Infrastruktura Drogowa i Komunikacja	50
IX. 2.	Infrastruktura Wodna i Komunikacja	51
IX. 3.	Infrastruktura Kolejowa i Komunikacja	51
IX. 4.	Sieć wodociągowa i kanalizacyjna.....	52
IX. 5.	Sieć gazowa	53
IX. 6.	Sieć elektroenergetyczna	53
IX. 7.	Sieć telekomunikacyjna	54
X.	Budownictwo.....	54
X. 1.	Budynki oddane do użytku w latach 2004 – 2009.....	54
X. 2.	Liczba mieszkań w latach 2004 – 2008	55
XIII.	Misja, wizja i cele strategiczne rozwoju Gminy.....	63
XIII. 1.	Misja Witnicy	63
XIII. 2.	Wizja Witnicy.....	64
XIII. 3.	Cele strategiczne	64
XIII. 4.	Cele pośrednie.....	64
XIII.5.	Priorytetowe działania	65

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

XIV. Promocja Gminy	68
XV. Informacja turystyczna.....	69
XVI. Współpraca Gminy Witnica z Gminami Partnerskimi.....	70
XVII. Partnerstwo na rzecz realizacji Strategii.....	70
XVIII. Korzyści z realizacji Strategii	71
XIX. Konsultacje społeczne.....	72
PODSUMOWANIE	72

I. Wstęp

W świetle ustawy o samorządzie gminnym, mieszkańcy gminy tworzą z mocy prawa lokalną wspólnotę samorządową. Przez gminę należy rozumieć lokalną wspólnotę samorządową oraz odpowiednie terytorium. Zakres zadań publicznych, które wykonuje gmina określa ustawa o samorządzie gminnym. Aby gmina mogła skutecznie wypełniać swoje funkcje, niezbędne jest strategiczne programowanie jej rozwoju.

Punktem wyjścia dla opracowania niniejszego dokumentu jest definicja programowania strategicznego przyjęta przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego:

Programowanie strategiczne jest elementem koordynacji działań różnych podmiotów wokół uznanych za nadrzędne – celów rozwojowych. Polega na pośrednim kształtowaniu procesów społeczno-gospodarczych za pomocą środków i narzędzi dostępnych w ramach obowiązujących regulacji, a zarazem mieszczących się w standardach dopuszczalnych w ugrupowaniu integracyjnym, do którego kraj należy. Przyczynia się ono do wspierania rozwoju wybranych kierunków i dziedzin uznanych za priorytetowe oraz służy koordynacji działań różnych podmiotów w aspekcie przedmiotowym, czasowym i terytorialnym.

źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego

Jednym z narzędzi służących programowaniu jest opracowanie strategii społeczno – gospodarczej. Dokument ten określa kierunki rozwoju gminy oraz formułuje strategiczne cele, których realizacja, w określonym horyzoncie czasu, zapewni rozwój społeczno - gospodarczy gminy. Ponadto szczególnego znaczenia nabiera fakt, że posiadanie przez gminę opracowanej strategii rozwoju społeczno – gospodarczego, jest niezbędnym warunkiem ubiegania się o środki pomocowe.

Należy wskazać na potencjalne korzyści wynikające z opracowania dokumentu. Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego zalicza do nich:

- *identyfikację najważniejszych wyzwań i problemów, które wymagają rozwiązania*
- *umożliwienie koncentracji środków na przedsięwzięciach najważniejszych*

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

- *sformułowanie kierunkowej wizji ogólnej oraz bardziej szczegółowych ujęć odcinkowych, pomocnych w organizowaniu działań w poszczególnych dziedzinach życia w taki sposób, aby były wzajemnie zgodne i odpowiadały celom wytyczonym w strategii*
- *stworzenie warunków unikania sprzeczności pomiędzy decyzjami krótkookresowymi a potrzebami długookresowymi*
- *umożliwienie skoordynowania działań różnych podmiotów wokół celów uznanych za nadrzędne*

Podstawowym wymogiem przy opracowywaniu strategii gminy jest przeprowadzenie analizy jej sytuacji społeczno – gospodarczej, w momencie wyjściowym. Po dokonaniu takiego zestawienia i oceny, możliwe jest ustalenie priorytetów w sferze społecznej oraz sferze gospodarczej gminy.

Dokument został opracowany w nawiązaniu do statusu samorządu lokalnego, określonym przez Radę Europy w Europejskiej Karcie Samorządu, która obowiązuje w polskim porządku prawnym od 1.03.2004. / Dz.U. nr 124, 1994, poz.607/

Rada Europy w następujący sposób określiła w Karcie status samorządu lokalnego:

Spółeczności lokalne mają w zakresie określonym prawem- pełną swobodę działania w każdej sprawie, która nie jest wyłączona z ich kompetencji lub nie wchodzi w zakres kompetencji innych organów władzy./Art. 4, ust.2/

Generalnie odpowiedzialność za sprawy publiczne powinny ponosić przede wszystkim te organy władzy, które znajdują się najbliżej obywatel.... /Art. 4,ust.3/

Ponadto dokument jest zgodny z postanowieniami ustawy zasadniczej odnoszącymi się do funkcjonowania samorządu lokalnego oraz ustawy o samorządzie gminnym.

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

W niniejszej Strategii posługiwać się będziemy pojęciami, których znaczenie wyjaśniamy poniżej:

Misja - jest wyrazem pożądanego i oczekiwanego obrazu miasta jaki chcemy osiągnąć w czasie dla którego strategia jest opracowywana. Jest to próba określenia wizerunku miasta w przyszłości. Jest to zarazem wskazanie miejsca i roli jaką miasto pełnić powinno względem swojego otoczenia.

Wizja – jest opisem stanu docelowego gminy, który zostanie osiągnięty po zrealizowaniu Strategii rozwoju

Strategia – jest to podstawowy i kierunkowy dokument, który formułuje politykę rozwoju gminy w dłuższej perspektywie czasu – zawiera wizję jej rozwoju. Dlatego też cele strategiczne odznaczają się znacznym stopniem ogólności. Strategia jako dokument, który odpowiada na główne problemy i potrzeby mieszkańców gminy, jest niezbędna przy ubieganiu się o środki unijne, przede wszystkim w ramach LRPO. Po uchwaleniu strategii przez radę gminy, nastąpi urzeczywistnianie przyjętej wizji rozwojowej.

Cel nadrzędny – jest to stan do którego się dąży, do którego się zmierza i który chce się osiągnąć. Cel nadrzędny jest przesłaniem strategii, które zawiera rozwinięcie w priorytetach.

Priorytet/y – termin ten oznacza zadania, które mają pierwszeństwo i są uznane za najważniejsze do zrealizowania z punktu widzenia rozwoju gminy i zaspokojenia potrzeb jej mieszkańców.

Działanie/a – termin ten oznacza zakres czynności, które należy przeprowadzić w celu zrealizowania wytyczonych priorytetów. Działania można podzielić na nieinwestycyjne i inwestycyjne.

Analiza SWOT – termin ten oznacza technikę analityczną, która polega na zestawieniu w czterech grupach posiadanych informacji dotyczących gminy:

S (od ang. Strengths) mocne strony – w tym miejscu wskazuje się na zalety gminy

W (od ang. Weaknesses) słabe strony – w tym miejscu wskazuje się na „słabe punkty” gminy

O (od ang. Opportunities) szanse – w tym miejscu wskazuje się na czynniki i okoliczności, które warunkują korzystne zmiany

T (od ang. Threats) zagrożenia – w tym miejscu wskazuje się na czynniki i okoliczności, które stanowią lub mogą stanowić bariery dla rozwoju gminy

LRPO – Lubuski Regionalny Program Operacyjny. Jest to program w ramach którego następuje dystrybucja środków unijnych na terenie województwa lubuskiego. Po raz pierwszy

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

programowaniem w ramach LRPO został objęty okres 2007-2013. Obecnie trwa programowanie na lata 2014 – 2020.

II. Powiązanie Strategii Gminy Witnica z innymi dokumentami strategicznymi na szczeblu krajowym, regionalnym i powiatowym

Programując główne priorytety strategii oraz cele, które powinny być osiągnięte w ramach poszczególnych priorytetów uwzględniono następujące dokumenty i zawarte w nich priorytety oraz wytyczone cele:

1. Na szczeblu krajowym

- Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013 (przyjęte przez Radę Ministrów 14 lutego 2006 r.)

Celem głównym Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia dla Polski jest tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

- Strategia Rozwoju Kraju 2007- 2015 (przyjęta przez Radę Ministrów 29 listopada 2006 r.)

Dokument spaja wszystkie działania rozwojowe podejmowane na rzecz poprawy warunków społeczno- gospodarczych. Celem głównym Strategii jest podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców Polski: poszczególnych obywateli i rodzin.

Przez podniesienie jakości życia rozumie się między innymi możliwość korzystania z funkcjonalnej i łatwo dostępnej infrastruktury technicznej i społecznej, życie w czystym, zdrowym i sprzyjającym środowisku przyrodniczym oraz uczestnictwo w kulturze i turystyce.

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

W dokumencie wytyczono następujące priorytety:

1. Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki
2. Poprawa infrastruktury technicznej i społecznej
3. Wzrost zatrudnienia i podniesienia jego jakości
4. Budowa zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwa
5. Rozwój obszarów wiejskich

➤ Polska 2025 - długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju”
Dokument został przyjęty przez Rząd Polski 26 lipca 2000 roku. Strategia ma charakter nadrzędny nad wszelkimi dokumentami planistycznymi. Ponadto rolą strategii jest zapewnienie implementacji zasad zrównoważonego rozwoju we wszystkich obszarach życia społeczno-gospodarczego kraju. Niniejszy dokument pod tytułem „Strategia Gminy Witnica na lata 2010 - 2020” nawiązuje do polityki zrównoważonego rozwoju poprzez założenie integrowania działań w sferze społecznej, gospodarczej i środowiskowej w interesie przyszłych pokoleń.

2. Na szczeblu regionu:

➤ Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego i jej Aktualizacja z horyzontem czasowym do 2020 roku. /Dokument został przyjęty Uchwałą Nr XXXVII/260/2005 Sejmiku Województwa Lubuskiego z 19 grudnia 2005 roku zmieniającą uchwałę w sprawie przyjęcia Strategii Województwa Lubuskiego/.

W dokumencie wytyczono następujące priorytety:

1. Zapewnienie przestrzennej, gospodarczej i społecznej spójności regionu
2. Podniesienie poziomu wykształcenia społeczeństwa, zwiększenie potencjału innowacyjnego nauki oraz informatyzacja społeczeństwa
3. Rozwój przedsiębiorczości oraz działania mające na celu podniesienie poziomu technologicznego przedsiębiorstw i ich innowacyjności dzięki współpracy z nauką
4. Efektywne, prorozwojowe wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

➤ Lubuski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013

Priorytet I – Rozwój infrastruktury wzmacniającej konkurencyjność regionu

Cele szczegółowe:

- poprawa stanu infrastruktury transportowej w województwie
- budowa społeczeństwa opartego na wiedzy
- zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej województwa

Priorytet II – Stymulowanie wzrostu inwestycji w przedsiębiorstwach i wzmocnienie potencjału innowacyjnego

- wspieranie innowacyjnego charakteru przedsiębiorczości
- wzmocnianie konkurencyjności lubuskich przedsiębiorców
- aktywizacja kooperacji podmiotów o charakterze naukowo-badawczym z MSP
- wzmocnianie systemu wspierania przedsiębiorczości

Priorytet III – Ochrona i zarządzanie zasobami środowiska przyrodniczego

Cele szczegółowe:

- dalsza poprawa stanu środowiska przyrodniczego
- poprawa warunków życia mieszkańców
- zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego regionu

Priorytet IV – Rozwój i modernizacja infrastruktury społecznej

Cele szczegółowe:

- poprawa jakości infrastruktury społecznej w województwie
- poprawa jakości kształcenia i dostępu do wiedzy na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym
- poprawa jakości i dostępności usług ochrony zdrowia zarówno na szczeblu regionalnym i lokalnym
- aktywizacja obszarów strukturalnie słabych
- tworzenie warunków do włączenia obszarów strukturalnie słabych w procesy rozwojowe
- ułatwienie dostępu do podstawowej infrastruktury na terenach strukturalnie słabych

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

Priorytet V – Rozwój i modernizacja infrastruktury turystycznej i kulturowej

Cele szczegółowe:

- poprawa jakości i dostępności infrastruktury turystycznej, kulturowej i sportowej województwie
- wzmocnienie potencjału turystycznego regionu
- wspieranie rozwoju produktów turystycznych regionu

3. Na szczeblu powiatu:

- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Gorzowskiego z 2001 roku:

W dokumencie wytyczono następujące kluczowe i w ramach nich cele główne:

Problem kluczowy nr I – **Poprawa stanu środowiska z uwzględnieniem ochrony walorów i zasobów przyrodniczych**

Cele główne:

- I. Ochrona powietrza
- II. Ochrona wód podziemnych i powierzchniowych
- III. Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczo-krajobrazowych

Problem kluczowy nr II – **Tworzenie warunków dla wszechstronnego rozwoju przedsiębiorczości, nowoczesnej gospodarki, szczególnie rolnictwa, turystyki, drobnego przemysłu i współpracy trans granicznej**

Cele główne:

- I. Łagodzenie skutków bezrobocia poprzez generowanie miejsc pracy
- II. Wykorzystanie istniejącej bazy dla wdrożenia i rozwoju nowoczesnych, ekologicznych technologii w rolnictwie i przemyśle
- III. Zwiększenie aktywności gospodarczej mieszkańców, zwłaszcza wsi, poprzez rozwój produkcji nierolniczej i usług
- IV. Wspieranie rozwoju turystyki i agroturystyki
- V. Rozwój współpracy transgranicznej

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

Problem kluczowy nr III – **Rozbudowa infrastruktury technicznej ze szczególnym uwzględnieniem poprawy stanu technicznego dróg, rozbudowy sieci kanalizacyjnej i energetycznej**

Cele główne:

I. Poprawa stanu technicznego i dostępności dróg powiatowych, gminnych, wojewódzkich i krajowych

II. Rozwój gazownictwa, modernizacja i rozwój sieci energetycznej i ciepłowniczej na terenie Powiatu

III. Koordynacja budowy i modernizacja sieci telefonii przewodowej i bezprzewodowej na terenach wiejskich

IV. Stworzenie warunków dla rozwoju budownictwa

Problem kluczowy nr IV – **Rozwój różnych form edukacji i szkolnictwa oraz poprawa bezpieczeństwa socjalnego poprzez rozbudowę i wzmocnienie sektora społecznego**

Cele główne:

I. Zapewnienie bezpieczeństwa obywatelom

II. Umacnianie potencjału zdrowotnego w Powiecie

III. Podniesienie poziomu wykształcenia i rozwój szkolnictwa ponadgimnazjalnego w powiązaniu z partnerem przygranicznym

IV. Poprawa bezpieczeństwa socjalnego osób niepełnosprawnych

V. Stworzenie warunków do rozbudowy i wzmocnienia sektora społecznego

Ponadto niniejszy dokument nawiązuje do Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Gorzowskiego na lata 2007-2013 – przyjęty uchwałą nr 87/XIII/ 2007 Rady Powiatu Gorzowskiego z 28.12.2007.

Plan określa najważniejsze działania o charakterze inwestycyjnym, podejmowane przez samorząd powiatowy w latach 2007-2013 zgodnie z jego właściwością.

III. Charakterystyka Gminy Witnica

III. 1. Położenie administracyjne

Gmina Witnica jest gminą miejsko – wiejską, wchodzącą w skład powiatu gorzowskiego, leżącego w północno – zachodniej części województwa lubuskiego. Gmina Witnica od zachodu graniczy z gminą Kostrzyn nad Odrą, od północy z gminą Dębno Lubuskie (województwo zachodniopomorskie), od północnego zachodu z gminą Lubiszyn, od wschodu z gminą Bogdaniec, od południa z gminami Słońsk i Krzeszyce. W granicach gminy mieszka 13 073 mieszkańców. Gęstość zaludnienia wynosi 46 os/km².

Gmina Witnica zajmuje obszar 27 868 ha. Struktura użytkowania terenu w układzie procentowym przedstawia się następująco: Grunty orne 19,6%, sady 0,6%, łąki 20,0%, pastwiska 2,8, lasy 45,3, pozostałe tereny 11,7. Gmina położona jest w malowniczej okolicy niedaleko Warty, część terenów gminnych należy do Parku Narodowego "Ujście Warty". Przez teren gminy przebiega droga wojewódzka nr 132 z Kostrzyna nad Odrą do Gorzowa Wielkopolskiego oraz linia kolejowa Kostrzyn nad Odrą – Gorzów Wielkopolski - Krzyż i fragment linii z Kostrzyna nad Odrą do Dębna Lubuskiego i Myśliborza.

W skład gminy wchodzi 19 sołectw. Gmina położona jest w malowniczej okolicy niedaleko Warty, część terenów gminnych należy do Parku Narodowego "Ujście Warty". Siedzibą władz gminnych jest miasto Witnica, które zamieszkuje 6 932 mieszkańców. Miasto jest ważnym ośrodkiem gospodarczym gminy. Na terenie miasta funkcjonuje wiele przedsiębiorstw, które napędzają gospodarkę tego mikroregionu. Działający w mieście Browar Witnica jest wizytówką miasta, stanowi on doskonały przykład regionalnej firmy, której zasięg działania wykracza daleko poza obszar gminy.

III. 2. Historia Gminy

Do połowy XIII wieku obszar ten znajdował się we władaniu książąt wielkopolskich i śląskich, następnie został zagarnięty przez Brandenburgię i znalazł się w Nowej Marchii. Najstarsza wzmianka o Witnicy pochodzi z 1261 r., w którym przeszła z rąk templariuszy pod bezpośrednie panowanie margrabiów brandenburskich. Od 1300 r. należała do cystersów z Mironic podległych opactwu w Kołbaczu. Po ich sekularyzacji od 1539 r. była w posiadłościach panujących Hohenzollernów. Spustoszona w okresie wojny trzydziestoletniej.

W pobliżu na Witnie od XVI wieku czynny był do połowy XIX wieku młyn papierniczy. W połowie XVIII wieku założono hutę żelaza wykonującą zamówienia dla wojska oraz manufakturę sukienniczą, zlikwidowaną po wojnie siedmioletniej, która poczyniła tu znaczne szkody. W drugiej połowie tego wieku w wyniku przeprowadzonej melioracji bagien Kotliny Gorzowskiej, regulacji Warty i jej pogłębienia, powstało w okolicy kilka nowych wsi, co podniosło rangę gospodarczą Witnicy jako osady handlowej. W tym samym czasie wytyczono trasę Królewskiej Poczty Pruskiej łączącej Berlin z Królewcem, z czasem nazwaną drogą nr 1 (Akwizgran - Kłajpeda).

Po wybudowaniu kolei Wschodniej w roku 1857 do nazwy Vietz zaczęto dodawać człon Ostbahn. Zbudowanie stacji kolejowej przyczyniło się do wzrostu znaczenia Witnicy jako osady przemysłowej. Odlewnia armat i kuł przekształciła się w fabrykę maszyn, powstało 6 cegielni, fabryka kafli, mebli i krochmalu, powstała elektrownia, działały 4 tartaki, 3 młyny wodno-elektryczne i 3 wiatraki.

W roku 1908 zbudowano gmach sądu rejonowego. Osada nabrała charakteru miejskiego, co w roku 1935 zaowocowało przyznaniem jej praw miejskich. Do roku 1945 była w Brandenburgii, w regencji frankfurckiej. Zdobyta 1 lutego w marszu, bez walk. W wyniku działań odwetowych wojsk radzieckich spłonęło 8 budynków. Po wojnie osiedlili się tu przybysze w połowie z terenów Polski centralnej, a w połowie z terenów wschodnich, przeważnie z Ukrainy. W roku 1939 liczba mieszkańców wynosiła około 5500, którzy w 1945 roku uciekli przed zbliżającym się frontem. W końcu 1946 r. Witnica liczyła około 2800 mieszkańców.

Po 1945 r. miasto sukcesywnie się rozbudowywało, zbudowano 2 nowe budynki szkolne w tym jeden dla liceum ogólnokształcącego, rozbudowano stary budynek szkolny, powstał kompleks budynków przychodni zdrowia. Obecnie czynne są następujące większe

przedsiębiorstwa: wymieniony wcześniej browar, duża fabryka mebli tapicerowanych, tartak, wytwórnia plastikowej stolarki okiennej, zakłady metalowe, zakłady papiernicze, zakłady przeróbki kamienia naturalnego /granitu/, zakłady elektro – instalacyjne, zakłady produkcji opakowań, zakład meblowy. W mieście istnieją dwa kościoły: parafialny zbudowany w 1878 r., od 1945 r. pod wezwaniem Matki Boskiej Nieustającej Pomocy oraz kościół św. Krzyża zbudowany w 1936 r., jako świątynia katolicka.

III. 3. Położenie fizyczno-geograficzne

Według regionalizacji fizyczno - geograficznej, południowa część gminy wchodzi w skład makroregionu Pradoliny Toruńsko – Eberswaldzkiej, mezoregionu Kotlina Gorzowska.

Północna część gminy leży w makroregionie Pojezierza Południowo-Pomorskiego, mezoregionu Równina Gorzowska. Północna część gminy charakteryzuje się sandrami i wzgórzami morenowymi. Pierwsze rozciągają się na wysokości od 40 do 60 m n. p. m., natomiast wzgórza morenowe dochodzą do wysokości 86 m n. p. m. (w okolicach Gorzowa Wielkopolskiego przekraczają 100 m). W tej części gminy występują duże kompleksy leśne porastające wzgórza morenowe, poprzecinane ciekami i jeziorami.

Południowe tereny gminy zajmuje zachodnia część Kotliny Gorzowskiej. Jest to obszar zwany Doliną Dolnej Warty, poprzecinany kanałami i rowami melioracyjnymi. Dzięki takiemu usytuowaniu obszaru gminy jej krajobraz jest bardzo urozmaicony, a z punktu widzenia ekologicznego charakteryzuje się bogatą różnorodnością biologiczną.

Północna część posiada zróżnicowaną rzeźbę terenu, a na wysoczyznach morenowych występują bogate kompleksy leśne, jeziora rynnowe i oczka polodowcowe.

Południowa część, pozornie monotonna, z doliną Warty, ale jest to cenny obszar o walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Zanim utworzono Park Narodowy *Ujście Warty*, chroniony był początkowo jako *Zwierzyniec ptactwa wodnego*, a następnie rezerwat przyrody z enklawą będącą pod ścisłą ochroną i obszarem o ochronie częściowej.

III. 4. Wody powierzchniowe

Trzon układu wodnego tworzy rzeka *Warta*, uchodząca do *Odry*. Na terenie gminy przepływa rzeka *Witna* jako prawobrzeżny dopływ *Warty*. W dolinie *Warty* sieć hydrograficzną tworzą również kanały i rowy melioracyjne.

W północnej części występuje kilka jezior, z których największe jest *Jezioro Wielkie* o pow. 48,5 ha. Pozostałe to *Jezioro Długie* – 18,9 ha, *Jezioro Rak* – 9,5 ha, *Jezioro Jelenie Oko* – 6,6 ha, *Jezioro Witek* – 6,6 ha, *Jezioro Ustronie* – 6,1 ha, *Jezioro Dzikie* 6,1 ha.

III. 5. Lasy, flora i zieleń pochodzenia kulturowego

Obszary leśne zajmują 45,3 % powierzchni gminy i pełnią rolę gospodarczą. Tylko niewielki procent powierzchni stanowią lasy naturalne, które pochodzą w większej części z wtórnych nasadzeń, o skromnym składzie gatunkowym. Dominującym gatunkiem jest sosna i świerk, w dużej części posadzone są na siedliskach dębów, grądów, żyznych i kwaśnych buczyn. Część tych typów lasów zachowało się w rezerwacie przyrody *Bogdaniec I* (w Nadleśnictwie Bogdaniec utworzono dwa dalsze tego typu rezerwy *Bogdaniec I i II*) oraz w granicach *Zespołu Przyrodniczo – Krajobrazowego Jezioro Wielkie*.

Natomiast płaty świetlistych dąbrów występują jeszcze na południowych krawędziach wysoczyzn morenowych.

Dla gminy Witnica została opracowana inwentaryzacja przyrodnicza, w której wykazano 114 stanowisk roślin reprezentujących 47 gatunków, uznanych za rzadkie i chronione prawem krajowym i międzynarodowym oraz takie, które są charakterystyczne dla cennych przyrodniczo siedlisk objętych ochroną prawną.

W wyniku inwentaryzacji przyrodniczej wykazano występowanie szeregu cennych typów siedlisk chronionych, ujętych w załączniku 1 *Dyrektywy Siedliskowej*.

III. 5. 1. Parki

Bardzo cennym obiektem kulturowym jest park w Dąbroszynie (powstał w XVIII wieku). Wyróżnić należy *Park Dolny*, usytuowany na południe od trasy Kostrzyn nad Odrą – Gorzów Wielkopolski i *Park Górny*, położony na północ od wspomnianej trasy.

W *Parku Dolnym* występuje okazały starodrzew – dęby, kasztanowce, lipy, buki, płatany, grochodrzewy i graby. W pobliżu pałacu rośnie miłorząb dwuklapowy, uważany za najbardziej okazały w Polsce.

Kolejnym cennym parkiem usytuowanym na terenie gminy, jest park przypałacowy w Kamieniu Wielkim. Występuje w nim starodrzew, między innymi buki, dęby, graby i świerki. Wśród cennego drzewostanu znajdują się pomniki przyrody - 2 dęby, 2 wiązy, grab, płatany, 2 topole oraz drzewa ozdobne – tulipanowiec amerykański.

Cennym parkiem położonym na terenie gminy jest także założony w XIX wieku park w Sosnach o powierzchni 31 ha. Park składa się z dwóch części: zachodniej w stylu angielskim oraz wschodniej w postaci parku leśnego.

Należy wymienić także park w Tarnówku. Jest to niewielki park, który ulega zarastaniu.

III. 6. Obszary i obiekty chronione w ramach systemu ochrony przyrody

Wysokie walory przyrodnicze gminy Witnica docenione zostały już dawno, o czym świadczą ustanowione różne formy ochrony, jak rezerwat *Słońsk* i *Bogdaniec I*, pomniki przyrody, obszar chronionego krajobrazu. Zostały one dostrzeżone w wyniku czego podniesiona została ranga doliny *Dolnej Warty* poprzez utworzenie Parku Narodowego *Ujście Warty*. Wymieniony park narodowy powstał 19 czerwca 2001 roku na powierzchni 7.955,86 ha, z tego 3354,28 ha położone jest na terenie gminy Witnica (Dz. U. 2001, nr 67, poz. 681).

Park Narodowy *Ujście Warty* gwarantuje większą skuteczność ochrony unikatowych w skali Europy siedlisk ptaków wodnych i błotnych. Nieco wcześniej rozporządzeniem wojewody gorzowskiego z 1996 roku, powołany został Park Krajobrazowy *Ujście Warty*. (Dz. U. Województwa Gorzowskiego nr 1/1997). Zajmuje on obszar ujścia *Warty* do *Odry*, 30 - kilometrowy odcinek terenu wzdłuż *Odry*.

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

Park Krajobrazowy zajmuje powierzchnię 20.533 ha, w tym 4.369 ha na terenie gminy Witnica. Park krajobrazowy pełni funkcję strefy przejściowej (otuliny), co wydatnie wzmacnia ochronę parku narodowego.

Bardzo cennymi formami ochrony na obszarze gminy są trzy obszary chronionego krajobrazu:

- Obszar Chronionego Krajobrazu 3A- *Lasy Witnicko-Dębieńskie* (północna część gminy), obszar ten rozciąga się również na teren gminy Lubiszyn.
- Obszar Chronionego Krajobrazu 3B- *Lasy Witnicko-Dzieduszyckie*, leży we wschodniej części gminy Witnica i zachodniej części gminy Bogdaniec.
- Gorzowsko-Krzeszycka Dolina Warty- obejmuje niewielki skrawek obszaru w rejonie Świerkocina.

We wschodniej części gminy utworzono w 1974 roku leśny rezerwat przyrody *Bogdaniec I*, i w gminie Bogdaniec dalsze rezerваты położone obok siebie na krawędzi pradoliny Warty- *Bogdaniec II* (1974) i *Bogdaniec III* (1996).

Rezerваты chronią dobrze wykształcone grądy i buczyny.

Uzupełnieniem obszarowych form ochrony przyrody jest zespół przyrodniczo-krajobrazowy *Jezioro Wielkie* o powierzchni 3.768 ha, lasy zajmują 91,5 % jego powierzchni. Jest to obszar największej tego typu formy ochrony w województwie lubuskim i jeden z największych w Polsce.

- Użytek ekologiczny *Torfowisko Mosina* zajmuje powierzchnię 15,81 ha celem ochrony jest duże śródleśne torfowisko z elementami torfowiska przejściowego.

- Objęto ochroną 8 pomników przyrody:

Dwa głązy narzutowe w Dąbroszynie i siedem pomnikowych drzew (dęby, wiązy i jesion).

III. 6. 1. Sieć Ekologiczna Natura 2000

PLC 08 0001 Ujście Warty

Typ Ostoi J

Powierzchnia 33. 297,4 ha (w gminie Witnica 8.510,9 ha)

Obejmuje teren zalewowy Warty, przy jej wejściu do Odry wraz z Kostrzyńskim Zbiornikiem Retencyjnym i fragmentem doliny Odry z odnogami cieków, starorzeczami i kanałami. Dominują tu łąki i pastwiska, szuwały, zarośla wierzb i łęgi wierzbowe. Prawie co roku około 1/3 obszaru jest zalewana przez wodę.

Obszar obejmuje Park Narodowy *Ujście Warty* (7.955,86 ha), część Parku Krajobrazowego *Ujście Warty*, rezerwaty przyrody *Lemierzyce* (3,3 ha), *Pamięcin* (11 ha), *Dolina Postomi*.

Fragment obszaru stanowi *Ostoja Ramsar Słońsk* (4.244 ha)

III. 6. 2. PLB 320015 Ostoja Witnicko – Dębniańska

Typ Ostoi J

Powierzchnia 46.993,1 ha (w gminie Witnica 10,582,5 ha)

W jej skład wchodzi fragment lasów położonych na północ od doliny Warty, rosnących w strefie krawędziowej doliny i na obszarze przyległym oraz kompleks leśny usytuowany po Dębno Lubuskie i dolinę Myśli. Są to przeważnie lasy gospodarcze z licznymi torfowiskami mieszanymi. Zachodnią część obszaru rozcinają ekosystemy rzeki *Myśli* i *Kosy*.

Na obszarze ostoi występują następujące formy ochrony:

Rezerwaty przyrody *Bogdaniec I* (20,8 ha), *Bogdaniec II* (39,7 ha), *Bogdaniec III* (11,2 ha), *Czapli Ostrów* (16,5 ha), *Długogóry* (120,4 ha) oraz Obszar Chronionego Krajobrazu *A i B, Myślíbrz IV, Zespół Przyrodniczo Krajobrazowy Jezioro Wielkie*, przed, którym stawiany jest wymóg ochrony krajobrazu i zaniechanie rębni całkowitej. Wszelkie działania gospodarki leśnej, łowieckiej i w zakresie ochrony przyrody, powinny być prowadzone przez gminę w stałej współpracy z Nadleśnictwem Bogdaniec.

Z analizy materiałów dotyczących zasobów przyrodniczych gminy Witnica objętych ochroną prawną, wynika, że jest ona jednym z najcenniejszych miejsc przyrodniczych zarówno w skali województwa, a nawet kraju.

III. 7. Korytarze ekologiczne

Korytarze ekologiczne - stanowiące szlaki migracyjne między ostojami dzikiej flory i fauny, łączące obszary specjalnej ochrony o wysokich walorach przyrodniczych, mają ważne znaczenie dla spójności systemów chronionych. Tak właśnie jest to ujęte w kompleksowym programie europejskim *Natura 2000*, którego istotnym celem jest integracja ochrony przyrody z różnymi dziedzinami życia społeczno- gospodarczego. W praktyce ma się to realizować poprzez plany zagospodarowania przestrzennego z włączeniem koncepcji sieci ekologicznej.

Korytarze ekologiczne biegną głównie dolinami rzecznyymi, co decyduje o ich naturalnej ciągłości. Warto zauważyć, że już kilkanaście lat temu taką próbę podjęto w byłym województwie gorzowskim, które wyróżniało się na tle innych województw autentycznym zaangażowaniem w ochronę walorów swojej przyrody.

Nowy podział administracyjny kraju, który wszedł w życie w 1999 roku, sprawił, że tereny objęte siecią korytarzy ekologicznych znalazły się w różnych województwach. Opracowana koncepcja jednakże zachowuje nadal swoją wartość z różnych względów, a przede wszystkim jako przykład całościowego potraktowania problemu. Teoretyczne naświetlenie roli korytarzy ekologicznych i wypracowana metodyka dokumentacji przyrodniczej, jak i praktyczne wytyczne dla uwzględnienia korytarzy w działaniach gospodarczych mają charakter wzorcowy. Mogą stanowić dla władz samorządowych różnych szczebli przykład podejścia do rozwiązywania własnych planów ekorozwoju. U podstaw opracowania koncepcji korytarzy ekologicznych byłego województwa gorzowskiego i jego wdrożenia w życie, legła świadomość zagrożeń wynikających głównie z planów budowy autostrad i tras szybkiego ruchu. Inwestycje te są nieuniknione, jednakże winny być dostosowane do potrzeb ochrony przyrody. Niezbędne jest utrzymanie możliwości przemieszczania się roślin i zwierząt czynne lub bierne ze swych ostoi niejednokrotnie bardzo odległych w przeszłości i obecnie.

Proces ten jest w obecnych czasach znacznie ograniczony z wielu przyczyn na przykład :

- ✓ zakłócenia pierwotnych stosunków wodnych
- ✓ przegradzanie koryt rzeki lub kanałów (tamy, budowle hydrotechniczne i inne zmieniające charakter korytarza)

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

- ✓ brak lub niewłaściwie prowadzone zabiegi melioracyjne, prowadzące do przesuszania gruntów
- ✓ obniżanie poziomu wód gruntowych oraz wysychanie naturalnych i sztucznych zbiorników wodnych
- ✓ można wdrożyć w najbliższym okresie tzw. małą retencję wodną np. na Obszarach Specjalnej Ochrony czy Specjalnych Obszarów Ochrony.

W koncepcji korytarzy ekologicznych przewidziano określone zadania dla gmin. Na ich obszarach znajdują się odcinki korytarzy głównych (*Warta, Noteć, Odra*), wewnętrznych i lokalnych, np. *Witna*, są tam również węzły ekologiczne.

W ostatnim okresie zweryfikowano koncepcję korytarzy ekologicznych i zatwierdzono obszary do sieci Natura 2000. Nałożono zgodnie z art. 6 Dyrektywy Siedliskowej obowiązek utrzymania spójności ekologicznej europejskiej sieci Natura 2000. Temu ma służyć opracowanie krajowej, ramowej strategii ochrony sieci Natura 2000 oraz planów ochrony do obszarów tego wymagających. Opracowanie programów dla województwa lubuskiego są już sygnalizowane przez RDOŚ (w tym i na obszarze gminy Witnica). W planach ochrony dla każdego obszaru należy ustalić status ochrony. Plany i metody ochrony zagrożonych siedlisk i gatunków winny być opracowane w sposób naukowy i konsultowane z Komitetem ds. Siedlisk i Komitetem Ornis.

Aby zapewnić zrównoważone użytkowanie przestrzeni i zasobów przyrody, programy te powinny być tworzone w zespołach interdyscyplinarnych (nie tylko przyrodników).

Powodzenie realizacji planów ochrony zależeć będzie od:

- zagwarantowania szerokiego udziału samorządów lokalnych i społeczeństwa
- ogólnodostępnej informacji o planowanych działaniach
- systemu rekompensat za utracone korzyści

Duże znaczenie dla ochrony sieci Natura 2000 ma procedura oddziaływania na środowisko (plan inwestycji, która może zagrażać elementom sieci Natura 2000).

IV. Ludność

IV. 1. Podstawowe informacje

Gminę Witnica zamieszkują 13 073 osoby (źródło: GUS, stan na rok 2009), z tego w mieście Witnica mieszka 6 881 osób, a na obszarze wiejskim 6 192 osoby. Wśród mieszkańców Gminy przeważają kobiety, których w 2009 roku było 6 750, a mężczyzn 6 323 (na 100 mężczyzn przypada 107 kobiet), z tego w mieście Witnica 3 544 kobiet i 3 337 mężczyzn, a na obszarze wiejskim 3 206 kobiet i 2 986 mężczyzn. Dominującą grupę mieszkańców Gminy stanowi ludność w wieku produkcyjnym obejmująca 65 % ludności. Drugą co do wielkości jest grupa ludności w wieku przedprodukcyjnym - 22 % ogółu mieszkańców. Najmniej liczna jest grupa w wieku poprodukcyjnym - 13 % ogółu ludności. W 2009 roku odnotowano na terenie Gminy 149 urodzeń (84 miasto, 65 wieś) i 119 zgonów (54 miasto, 65 wieś); zawarto 83 małżeństwa (40 miasto, 43 wieś). Liczba mieszkańców Gminy stanowi w przybliżeniu 19,4 % ludności powiatu gorzowskiego i 1,3 % ludności województwa lubuskiego.

Gmina Witnica na tle powiatu gorzowskiego i województwa lubuskiego w 2009 roku

		Gmina Witnica	Powiat gorzowski	Województwo lubuskie
Powierzchnia		27 868 ha	121 423 ha	1 398 788 ha
Liczba mieszkańców	Ogółem	13 073	67 443	1 010 047
	Mężczyźni	6 323	33 241	489 461
	Kobiety	6 750	34 202	520 586
Ludność na 1 km ²		47	56	72
Procent ludności w wieku	Przedprodukcyjnym	21,8 %	21,4 %	19,4 %
	Produkcyjnym	64,6 %	65,7 %	65,8 %
	Poprodukcyjnym	13,6 %	12,9 %	14,8 %
Kobiety na 100 mężczyzn		107	103	106
Na 1000 ludności	Zgony	9,1	9,0	9,7
	Przyrost naturalny	2,3	3,0	1,7

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

	Urodzenia żywe	11,3	12,0	11,4
	Małżeństwa	6,3	6,2	6,5

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Wykaz ilościowy mieszkańców Gminy Witnica według miejscowości – stan obecny

Miejscowość	Mieszkańcy		
	stali	czasowi	ogółem
Witnica	6 932	318	7 250
Białcz	535	13	548
Białczyk	262	12	274
Boguszyniec	70	9	79
Dąbroszyn	665	38	703
Kamień Mały	395	126	521
Kamień Wielki	768	46	814
Kłopotowo	74	1	75
Krześniczka	117	3	120
Mościce	401	8	409
Mościczki	147	12	159
Mosina	213	9	222
Nowe Dzieduszyce	62	3	65
Nowiny Wielkie	1 247	60	1 307
Oksza	56	2	58
Pyrzany	285	7	292
Sosny	346	4	350
Stare Dzieduszyce	225	7	232
Świerkocin	223	19	242
Tarnówek	9		9
Ogółem	13 032	697	13 729

Stan na 30.06.2010 r. – źródło – Urząd Miasta i Gminy Witnica

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

Spośród miejscowości z terenu Gminy Witnica największe, poza miastem Witnica, to :

Nowiny Wielkie, które zamieszkuje 1 247 mieszkańców(9,6%),

Kamień Wielki – 768 mieszkańców(5,9%) i

Dąbroszyn – 665 mieszkańców(5,1%).

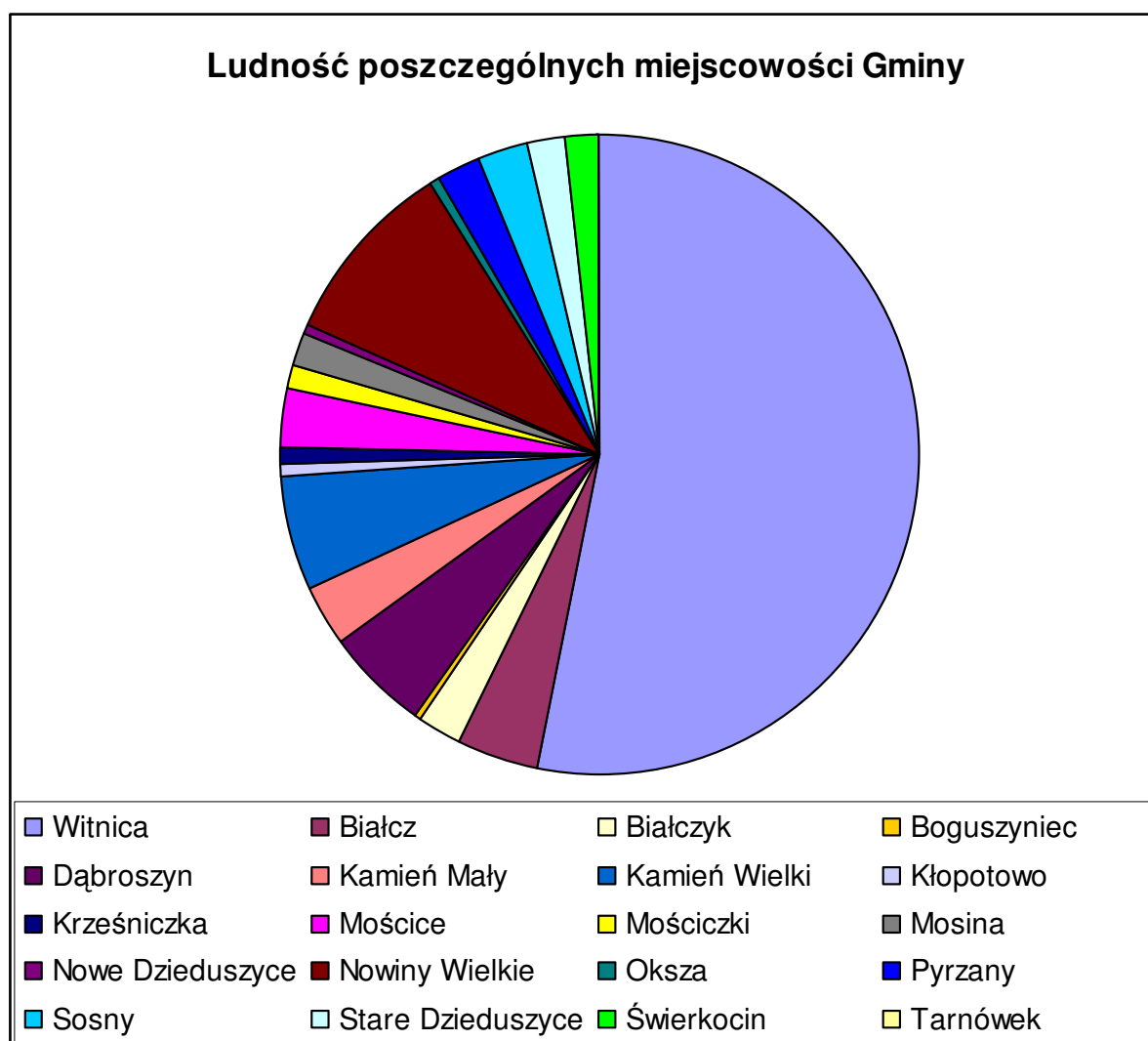
Miasto Witnica zamieszkuje 6 932 mieszkańców (53,2%).

Najmniej mieszkańców zamieszkuje:

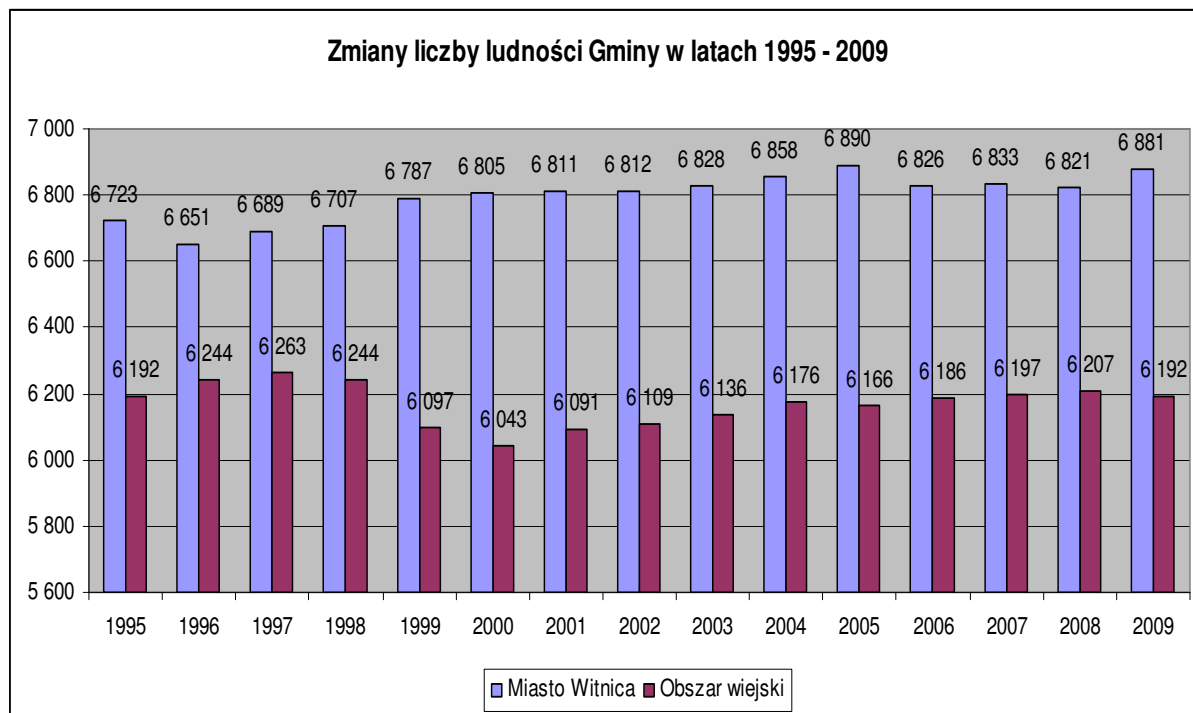
Tarnówek – 9 osób,

Okszę – 56 osób i

Nowe Dzieduszyce – 62 osoby.

Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy Witnica

Opracowanie własne, źródło : GUS

W ostatnich kilkunastu latach utrzymuje się przewaga liczby mieszkańców zamieszkujących miasto Witnica w stosunku do pozostałych mieszkańców Gminy z terenu innych miejscowości, która wynosiła od 3,2% w roku 1996 do 5,9% w roku 2000.

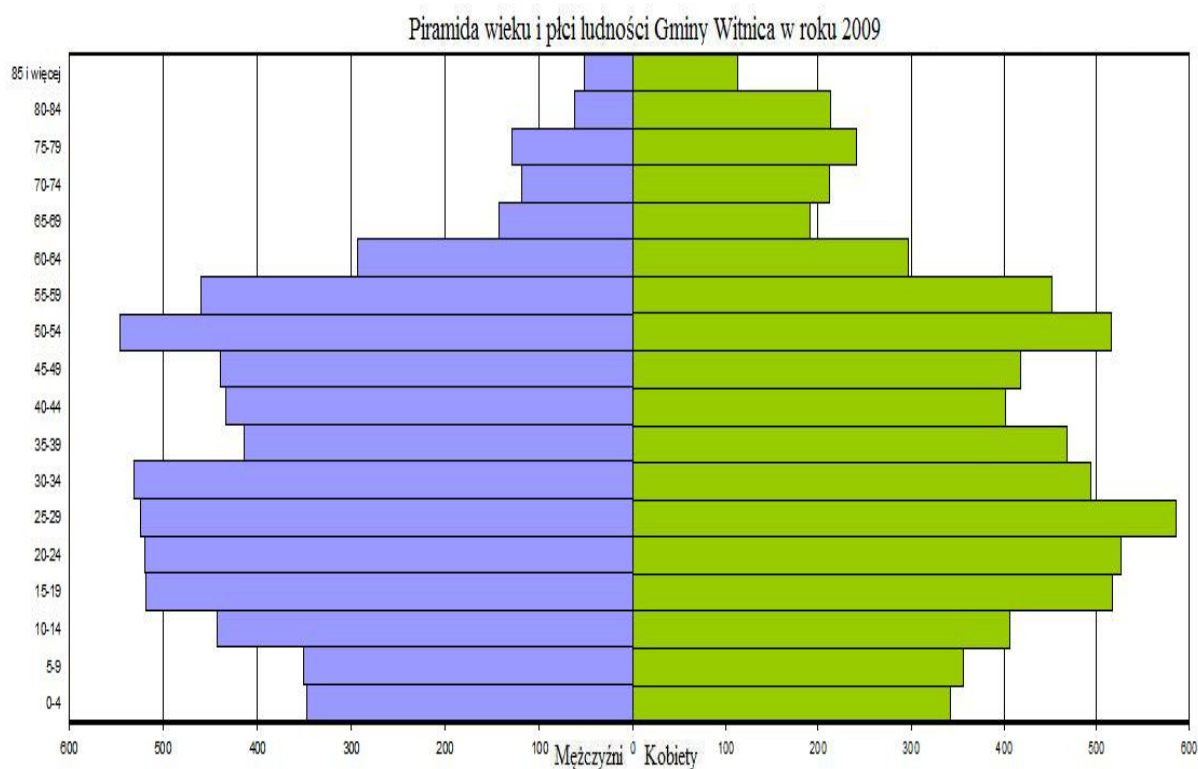
Ogólna liczba mieszkańców Gminy w latach 1995 – 2009 utrzymywała się na dość stabilnym poziomie od 12 848 osób w roku 2000 do 13 072 w roku 2009.

Najwięcej mieszkańców liczyło miasto Witnica w 2005 r. – 6 890 osób, a najmniej w roku 1996 – 6 651 osób. Natomiast na pozostałym obszarze Gminy najwięcej mieszkańców było w 1997 r. – 6 263 osoby, a najmniej w roku 2000 – 6 043 osoby.

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

Wśród mieszkańców gminy Witnica najliczniejsze grupy stanowią osoby w wieku od 50 do 54 lat oraz w wieku od 25 do 29 lat. Nie licząc osób najstarszych, najmniej liczne grupy to dzieci w wieku od 0 do 4 lat oraz od 5 do 9 lat.

Strukturę wieku i płci mieszkańców Gminy przedstawia poniższy wykres.

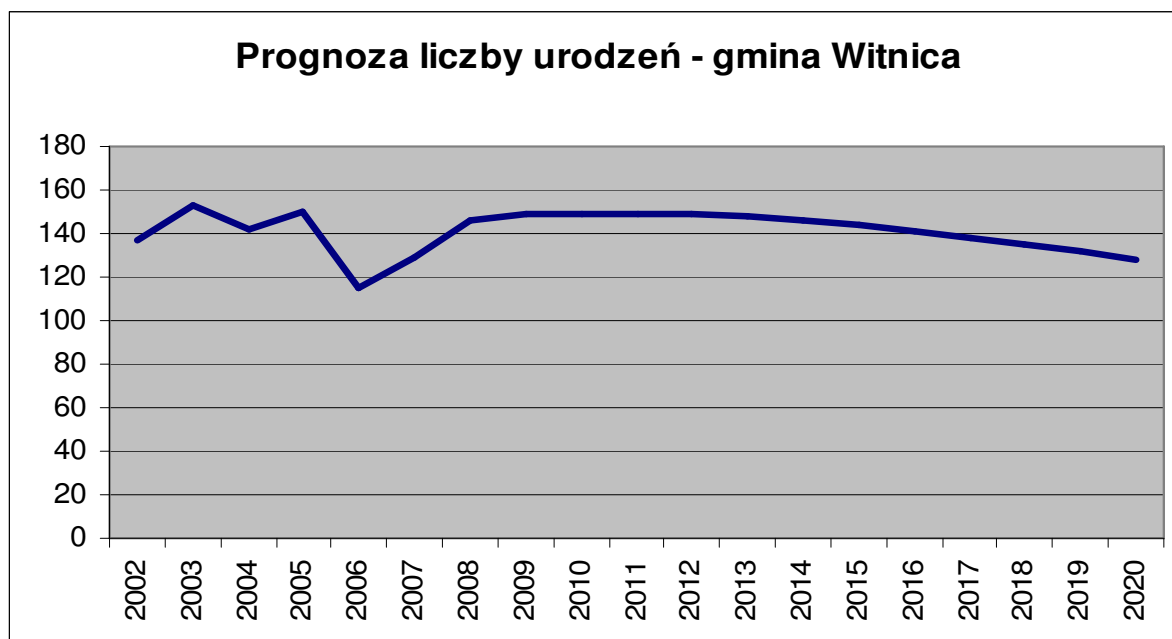
Opracowanie własne na podstawie danych GUS

IV. 2. Przyrost naturalny

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W roku 2009 przyrost naturalny w gminie Witnica na 1000 mieszkańców wynosił 2,3. Zaobserwować można tendencję wzrostową od 2006 roku, kiedy to w Gminie odnotowano najniższą liczbę urodzeń (115). Prognozowaną ilość urodzeń do roku 2020 przedstawia kolejny wykres.

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Prognozę wykonano na podstawie danych GUS dotyczących przewidywanej liczby urodzeń w województwie lubuskim, przy założeniu, że urodzenia w gminie Witnica stanowią około 1,3 % całości urodzeń w województwie. Obecne założenia wskazują, iż występować będzie tendencja spadkowa liczby urodzeń.

IV. 3. Prognoza liczby ludności na lata 2015 i 2020

Prognoza zmiany liczby ludności przeprowadzona została na podstawie danych GUS z 2008 roku, dotyczących przewidywanej liczby ludności w województwie lubuskim w latach 2015 i 2020. W oparciu o w/w wskaźniki można wskazać kierunki zmian ilościowych w poszczególnych grupach ludności (bez uwzględniania migracji i innych zmian liczby ludności wynikających z przyczyn losowych). Przyjąć można następujące zmiany w ogólnej ilości mieszkańców gminy:

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

Liczba mieszkańców Gminy Witnica w latach: 2008, 2015 i 2020.

2008	Witnica	13 028
	Witnica miasto	6 821
	Witnica obszar wiejski	6 207
2015	Witnica	13 044
	Witnica miasto	6 829
	Witnica obszar wiejski	6 215
2020	Witnica	13 011
	Witnica miasto	6 812
	Witnica obszar wiejski	6 199

Opracowanie własne na podstawie prognoz GUS z roku 2008

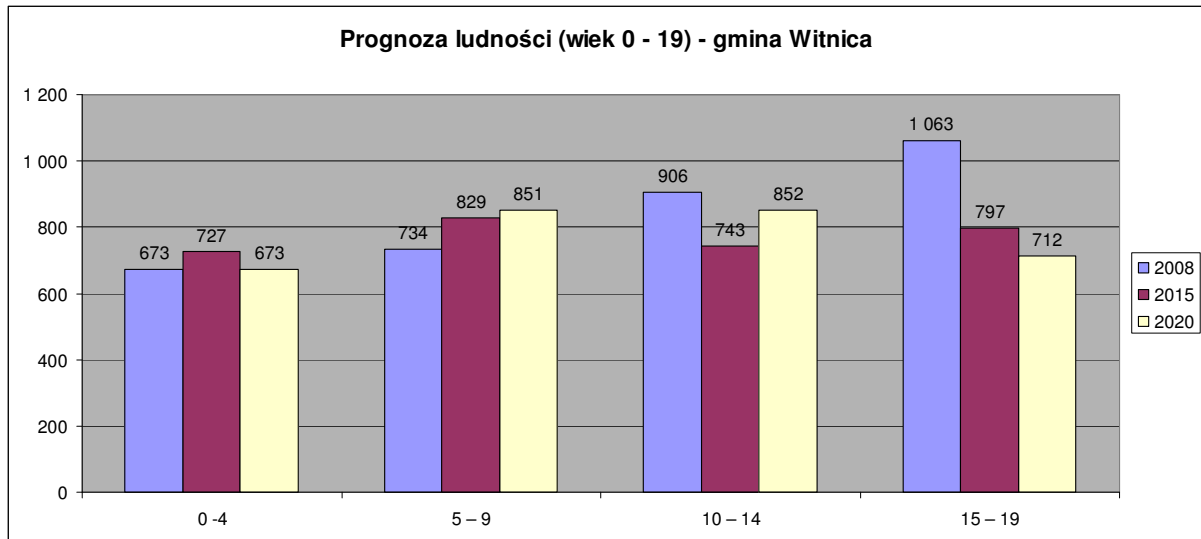
Powyższe dane liczbowe wskazują, że liczba mieszkańców Gminy nieznacznie wzrośnie w najbliższych kilku latach do 13 044 w roku 2015, a następnie będzie w kolejnych latach maleć do poziomu 13 011 w roku 2020. Tak prognozowane niewielkie zmiany liczebności uwzględniają ogólne trendy demograficzne, ale mogą one mieć inny charakter w zależności od aktywności Gminy, która może swoimi działaniami zachęcać lub zniechęcać do zamieszkiwania na jej obszarze, co wpłynie odpowiednio na saldo migracji.

a) Ludność w wieku przedprodukcyjnym

Zmiany w poszczególnych przedziałach wiekowych w grupie ludności w wieku przedprodukcyjnym wyglądają następująco:

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

Opracowanie własne na podstawie prognoz GUS z 2008 r.

W 2015 roku zaobserwować można prognozowany wzrost liczby dzieci w wieku 0 – 4 oraz 5 – 9 w stosunku do roku 2008. Zmniejszy się natomiast liczba młodzieży w wieku 10 – 14 oraz 15 – 19. Wyodrębniając z całości gminy Witnica obszar miejski i wiejski, dane powyższe wyglądają następująco:

Witnica miasto

Rok	2015	2020
0 – 4	391	362
5 – 9	417	428
10 – 14	370	424
15 – 19	391	349

Witnica obszar wiejski

Rok	2015	2020
0 – 4	336	311
5 – 9	412	423
10 – 14	373	428
15 – 19	407	363

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

Tendencja wzrostowa ilości dzieci w wieku przedszkolnym wymusza konieczność zwiększenia liczby miejsc w tego typu placówkach. Obecnie na terenie gminy funkcjonują dwa przedszkola: Przedszkole Miejskie „Bajka” w Witnicy oraz Przedszkole Gminne „Na środku świata” w Nowinach Wielkich, oddziały przedszkolne istnieją także przy trzech szkołach podstawowych na obszarze wiejskim.

W roku 2008/2009 do przedszkoli uczęszczało łącznie 276 dzieci (źródło: GUS), co stanowiło około 50 % ogólnej ilości dzieci w wieku przedszkolnym (3 – 6 lat). Precyzując powyższe dane, można założyć, że do przedszkola uczęszczało 100 % sześciolatków i około 40 % dzieci w wieku 3 – 5 lat.

W związku z wprowadzaną reformą edukacji, nastąpi zmiana ilości dzieci w przedszkolach. Od roku szkolnego 2010/2011 dzieci pięcioletnie mają prawo do edukacji przedszkolnej, natomiast rodzice sześciolatków mogą zdecydować, czy dziecko będzie realizowało obowiązek przedszkolny, czy pójdzie do szkoły. W roku szkolnym 2011/2012 obowiązek przedszkolny realizować będą wszystkie dzieci z rocznika 2006, które w kolejnym roku szkolnym rozpoczną naukę jako sześciolatki. Wiąże się to z koniecznością dostosowania przedszkoli do potrzeb młodszych dzieci. Przy takich założeniach można przypuszczać, iż w roku 2015 potrzeba będzie około 280 miejsc w przedszkolach. Liczba ta może się zwiększyć w związku coraz większym upowszechnieniem edukacji przedszkolnej.

b) Ludność w wieku produkcyjnym

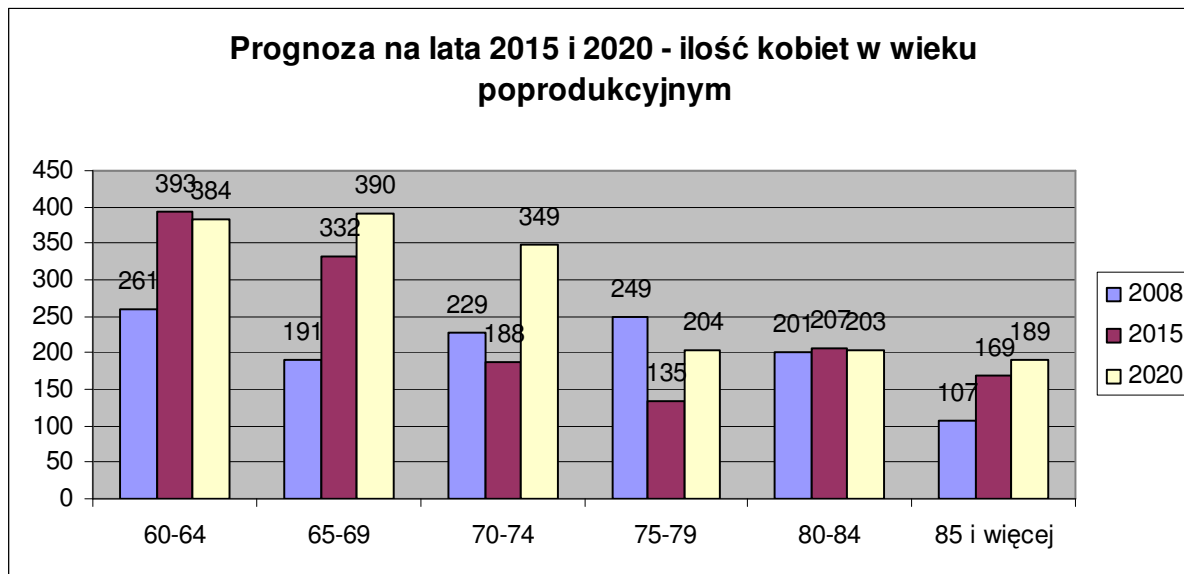
Liczebność tej grupy będzie się zmniejszać na rzecz grupy poprodukcyjnej, co powoduje starzenie się społeczeństwa. Zmiany w liczebności tej grupy ilustruje poniższa tabela.

Rok	Ludność w wieku produkcyjnym	Procentowy udział grupy produkcyjnej w całości społeczeństwa
2008	8346	64 %
2015	7966	61 %
2020	7512	58 %

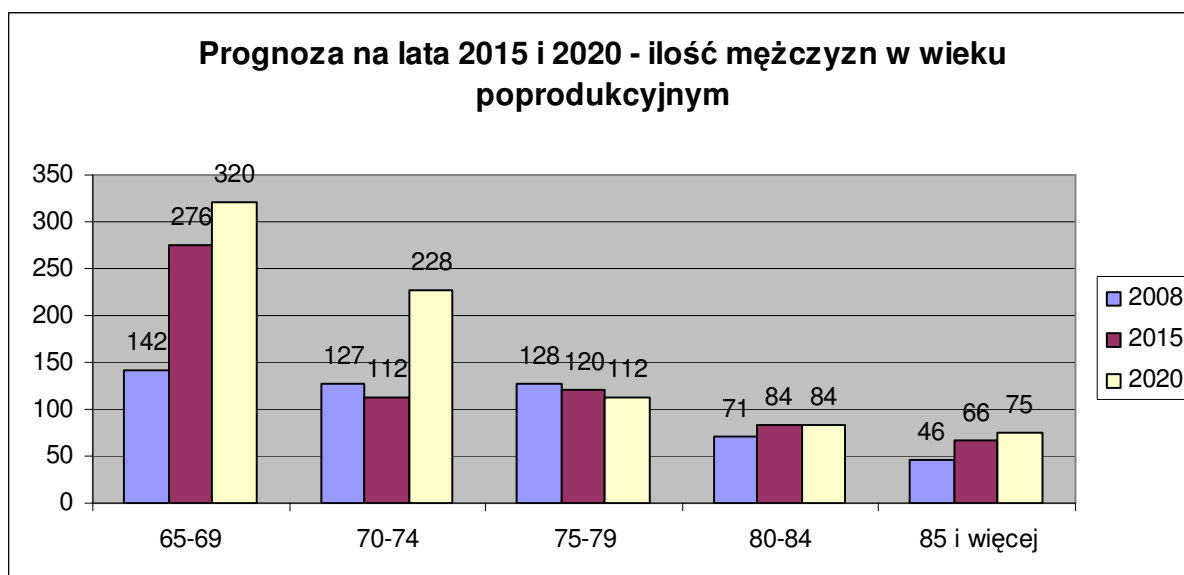
Opracowanie własne na podstawie prognoz GUS z 2008 r.

c) Ludność w wieku poprodukcyjnym

W stosunku do danych obecnych, w następnych latach zwiększy się ilość ludności w wieku poprodukcyjnym. W roku 2008 grupa ta liczyła 1752 osoby. Prognozy, oparte na danych z 2008 roku przewidują, że liczebność tej grupy w gminie Witnica będzie się zmieniać następująco:

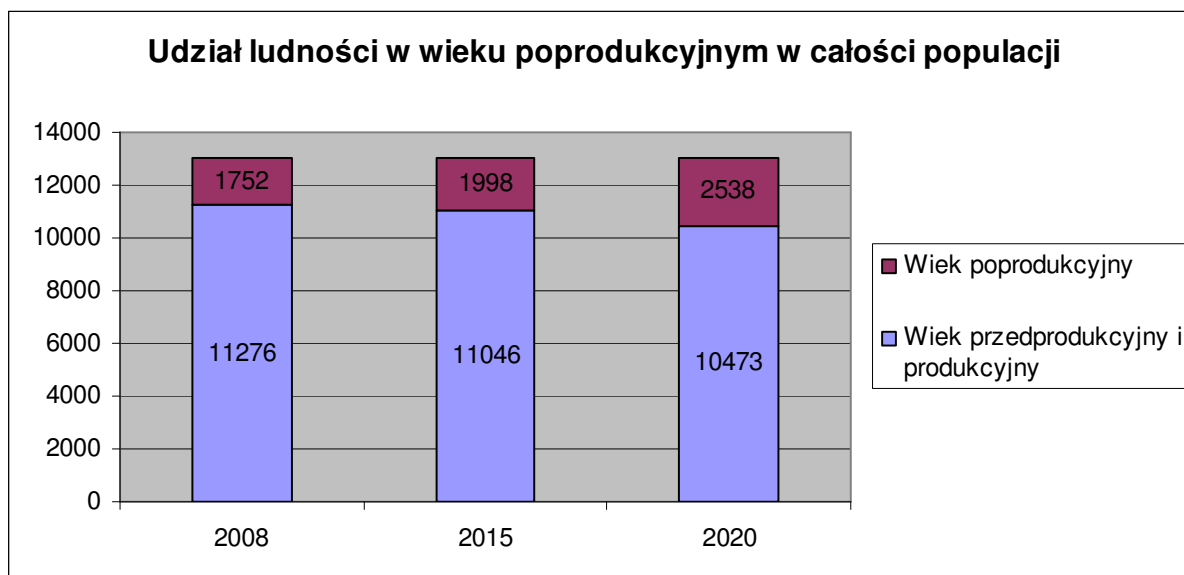
Opracowanie własne na podstawie prognoz GUS z 2008 r.

Opracowanie własne na podstawie prognoz GUS z 2008 r.

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

W związku z powyższym, zmieni się także udział tej grupy ludności w całości populacji. W roku 2008 stanowiła ona 13 %, w roku 2015 stanowić będzie 15 %, a w 2020 roku niemal 20 % mieszkańców gminy. Wskazuje to na konieczność zwiększenia nakładów finansowych na opiekę zdrowotną i pomoc dla najbardziej potrzebujących.

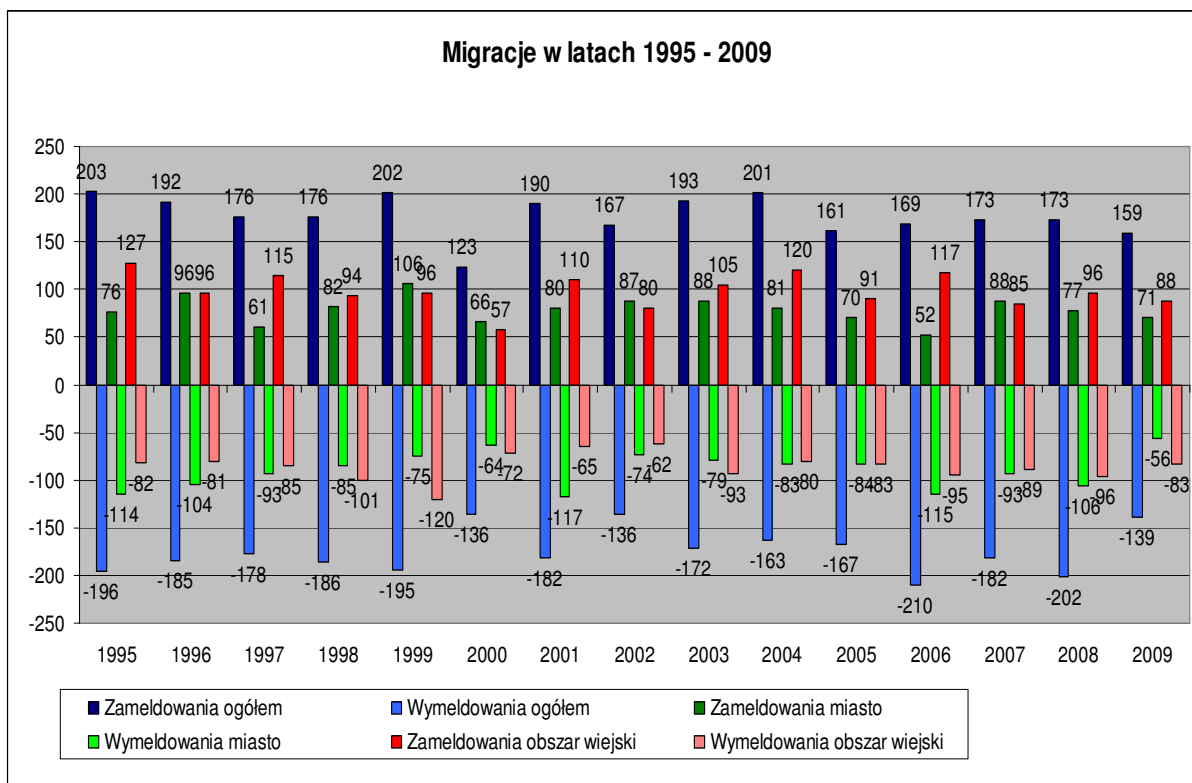
Opracowanie własne na podstawie prognoz GUS z 2008 r.

Podsumowując powyższe prognozy, zmieni się stosunek procentowy poszczególnych grup ludności w odniesieniu do całości społeczeństwa. Należy liczyć się ze spadkiem liczebności grupy produkcyjnej, a wzrostem grupy poprodukcyjnej.

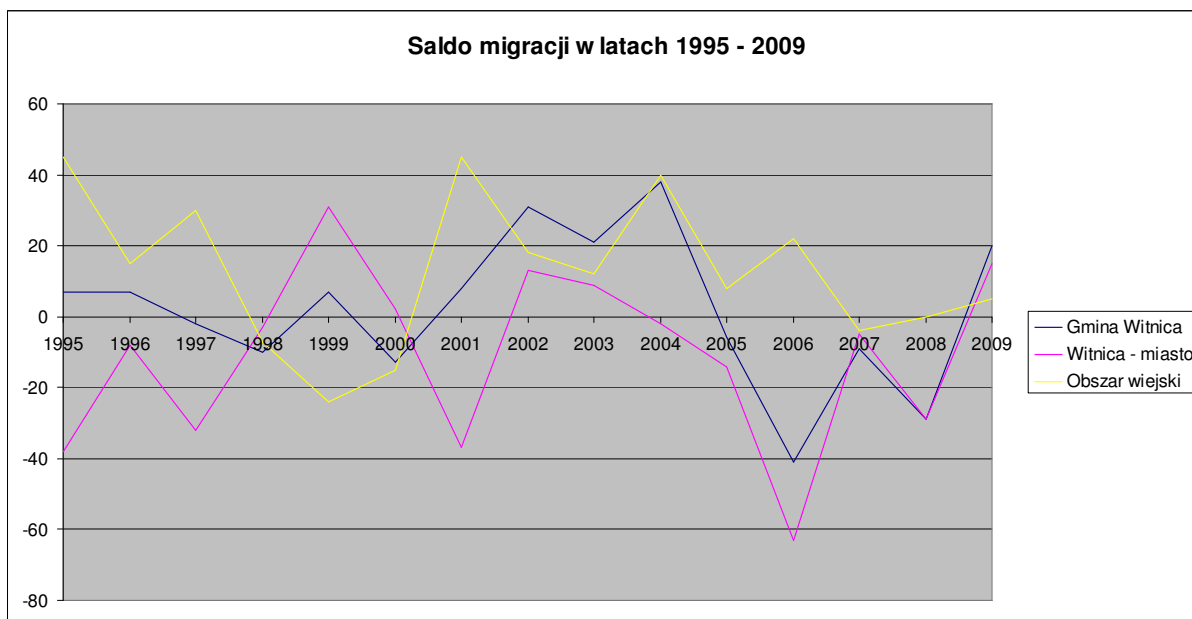
IV. 4. Migracje

W roku 2009 na terenie gminy odnotowano dodatnie saldo migracji (20). Ogółem zameldowało się 159 osób, w tym 71 osób do miasta Witnicy i 88 osób na wieś. Wymeldowało się 139 osób, w tym 56 z miasta Witnicy i 83 ze wsi. Zmiany salda migracji w latach 1995 - 2009 ilustrują poniższe wykresy.

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

V. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

Na terenie gminy Witnica w roku 2009 funkcjonowały 4 zakłady opieki zdrowotnej oraz 2 apteki (źródło: GUS), wszystkie zlokalizowane w mieście Witnica.

Na terenie Gminy znajduje się Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Witnicy. W roku 2009 różnych form pomocy społecznej skorzystała następująca ilość osób (źródło: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej): zasiłki stałe: 228 osób (136 rodzin), zasiłki okresowe: 1 156 osób (238 rodzin), „posiłek”: 767 osób (156 rodzin), zasiłek celowy: 2 170 osób (478 rodzin), usługi opiekuńcze: 84 osoby (48 rodzin), sprawienie pogrzebu: 2 osoby (2 rodziny), opłata DPS: 15 osób (15 rodzin).

Liczba osób pobierających zasiłki stałe stanowi 1,7 % wszystkich mieszkańców gminy. Najczęściej pobieraną pomocą był zasiłek celowy, a skorzystało z niego 16,6 % mieszkańców gminy.

W ramach Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej funkcjonuje także Środowiskowy Dom Samopomocy w Witnicy, będący miejscem dziennego pobytu dla osób niepełnosprawnych. Oprócz tego na terenie Gminy funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej w Kamieniu Wielkim, w którym w 2009 roku znajdowało się 99 miejsc (źródło: GUS).

VI. Oświata, kultura, sport i turystyka

VI. 1. Szkolnictwo

W Gminie Witnica znajduje się sieć szkolnictwa podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego. Obecnie na terenie gminy funkcjonują następujące placówki oświatowe:

Przedszkola

- Przedszkole Miejskie „Bajka” w Witnicy
- Przedszkole Gminne „Na środku świata” w Nowinach Wielkich

Szkoły podstawowe

- Szkoła Podstawowa im. J. Wybickiego w Witnicy

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

- Szkoła Podstawowa w Nowinach Wielkich
- Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Kamieniu Wielkim
- Szkoła Podstawowa w Dąbroszynie
- Szkoła Podstawowa w Sosnach

Gimnazja

- Gimnazjum im. Ludzi Pojednania w Witnicy

Szkoły średnie

- Zespół Szkół im. Mikołaja Kopernika w Witnicy
- Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Kamieniu Małym

Ilość uczniów w roku 2008 (według GUS) w poszczególnych typach szkół przedstawia poniższa tabela:

Liczebność uczniów poszczególnych typach szkół w Witnicy – stan na 2008 r.

	Gmina Witnica	Witnica - miasto	Witnica – obszar wiejski
Szkoły podstawowe	872	537	335
Gimnazjum	532	532	-
Szkoły średnie (w tym szkoły dla dorosłych)	404	145	259

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

VI. 2. Placówki kulturalne

Największą placówką prowadzącą działalność na polu kultury i sztuki na terenie Gminy jest Miejski Dom Kultury w Witnicy. Oprócz kilkunastu sekcji (m. in. muzyczne, plastyczne, taneczne, sportowe) w których mieszkańcy mogą rozwijać swoje zainteresowania, w ramach oferty MDK znajdują się także imprezy kulturalne, odbywające się również w Wiejskim Ośrodku Kultury w Kamieniu Małym. Do imprez cyklicznych zaliczyć można Witnickie Spotkania na Starym Trakcie,

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

w ramach których w roku 2010 odbyły się m. in. polsko – niemieckie manewry strażackie, liczne konkursy oraz koncerty.

Oprócz tego, na rok 2010 zaplanowano następujące imprezy: Witnicka Majówka, „Złoty Puzon” – przegląd kapel weselnych, Przegląd Pieśni Maryjnej, Gminny Dzień Sportu, Spartakiada Międzysołecka, Noc Perseidów, IV Plenerowe Śpiewania Seniorów, Dożynki Gminne i Powiatowe, Gminna Zawody w Biathlonie Letnim, Powiatowy Przegląd Twórczości Chórów Seniora oraz wiele innych.

Na terenie gminy funkcjonują ponadto 3 biblioteki (Miejska Biblioteka Publiczna w Witnicy oraz filie w Kamieniu Małym i Dąbroszynie) z łączną liczbą 1 434 użytkowników (w roku 2009 według GUS).

VI. 3. Sport

Na terenie Gminy funkcjonują następujące kluby sportowe (źródło: www.witnica.pl): Miejski Klub Sportowy „Czarni-Browar” Witnica (piłka nożna), Uczniowski Klub Sportowy „Kanonierzy” (piłka nożna), Uczniowski Klub Sportowy „Witniczanin” (tenis stołowy), Baseballowy Uczniowski Klub Sportowy „Wilki Witnica” (baseball), Klub Sportowy „Spartan” Sosny (piłka nożna), Klub Sportowy „Nowiny Wielkie” (piłka nożna), Uczniowski Klub Sportowy Nowiny Wielkie (saneczkarstwo), Klub Sportowy „ZEW” Dąbroszyn (piłka nożna); klub koszykarski i siatkarski. Ponadto organizowane są: Witnicka Liga Piłki Halowej, Witnicka Liga Siatkówki oraz Gminna Liga Tenisa.

VI. 4. Turystyka

Do największych atrakcji turystycznych Gminy Witnica zalicza się kompleks pałacowy w Dąbroszynie, liczne obiekty zabytkowe położone we wsiach na terenie Gminy i miasta Witnica (także budynek Browaru Witnica). Zwiedzać można również Prywatne Muzeum Chwały Oręża Polskiego Pułkownika Czesława Chmielewskiego, Park Drogowskazów i Słupów Milowych Cywilizacji oraz Regionalną Izbę Tradycji w Żółtym Pałacyku w Witnicy. Do innego rodzaju atrakcji zaliczyć można ZOO Safari w Świerkocinie oraz Park Dinozaurów w Nowinach Wielkich. Atrakcyjność przyrody i krajobrazu regionu ukazuje Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy Jezioro

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

Wielkie oraz Park Narodowy Ujście Warty, którego obszar częściowo znajduje się w granicach Gminy Witnica. O zakwaterowanie turystów dbają hotele i gospodarstwa agroturystyczne.

Dla miłośników turystyki rowerowej Gmina oferuje kilka szlaków:

- Rowerowy szlak obiektów sakralnych (fragment) Lubiszyn – Mosina – Mościce – Dąbroszyn – Kostrzyn (czerwony)
- Rowerowy szlak zakonów rycerskich (trasa nr 2) Dębno – Witnica – Słońsk (czerwony)
- Szlak Mosina – Witnica – Białczyk - Oksza – Boguszyniec - Studzionka (czarny, od Witnicy do Studzionki w fazie organizacji)
- Gostkowice – Świerkocin – Park Krajobrazowy „Ujście Warty” – Dąbroszyn (żółty, w fazie organizacji)
- Lubno – Nowe Dzieduszyce – Świerkocin – Przemysław – Krzeszyce (niebieski, w fazie organizacji)
- Oksza – Kłopotowo – Budzigniew – Głuchowo – Lemierzyce (niebieski, w fazie organizacji)

Istnieją także trasy przeznaczone do turystyki pieszej, tzw. Witnicki Anioł, wytyczone w granicach Zespołu Przyrodniczo – Krajobrazowego Jezioro Wielkie, w kształt przypominający anioła. Trasy: A – 3,5 km, N – 5 km, I – 6 km, O – 7,5 km, Ł – 13,5 km.

VI. 5. Zabytki

W Rejestrze Zabytków (źródło: Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków; stan na 30 czerwca 2010) znajdują się następujące zabytki nieruchome z terenu Gminy Witnica:

Miejscowość	Zabytki nieruchome
Białcz	→ kościół ewangelicki, ob. rzym.-kat. fil. p.w. MB Królowej Polski, 1903, nr rej.: 400/92 z 1.06.1992 → pomnik z I wojny światowej, nr rej.: j.w. → dom, ul. Gorzowska 32, szach., k. XIX, nr rej.: 414/92 z 7.10.1992
Dąbroszyn	→ kościół ewangelicki, ob. rzym.-kat. fil. p.w. św. Józefa, 1825-28, nr rej.: L-274/A z 4.01.2008 → zespół pałacowy, XVII-XIX, nr rej.: KOK-I-629 z 18.12.1963 oraz 83 z 2.11.1976:

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

	<ul style="list-style-type: none"> - pałac - oficyna folwarczna - pawilon ogrodowy, tzw. świątynia Zofii, nr rej.: 2101 z 4.05.1971 - baszta - park - gołębnik na folwarku, 1820, nr rej.: L-272/A z 13.12.2007
Dzieduszyce	→ kościół ewangelicki, ob. rzym.-kat. p.w. Narodzenia NMP, 1870, nr rej.: 406/92 z 20.07.1972
Kamień Wielki	<p>→ kościół par. p.w. św. Antoniego, XIV/XV, XIX, nr rej.: 636/63 z 18.12.1963 oraz 88 z 5.11.1976</p> <p>→ zespół pałacowy, ob. dom opieki społecznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pałac, XVIII –XIX, nr rej.: L-288/A z 16.03.1961 oraz 18 z 22.10.1976 - park, 1834, nr rej.: 236 z 7.02.1978
Kłopotowo	→ stodoła w zagrodzie nr 22, 1 poł. XIX, nr rej.: KOK-I-653 z 18.12.1963 oraz 90 z 5.11.1976
Mosina	<p>→ kościół ewangelicki, ob. rzym.-kat. fil. p.w. św. Michała Archanioła, szach., 1780, 1866, nr rej.: KOK-I-480 z 30.05.1963 oraz 47 z 28.10.1976</p> <p>→ dom nr 48, szach., 1826, nr rej.: KOK-I-641 z 18.12.1963 oraz 91 z 5.11.1976</p> <p>→ dom „dworek” nr 54, 1780, nr rej.: KOK-I-642 z 18.12.1963 oraz 92 z 5.11.1976</p>
Mościce	<p>→ kościół fil. p.w. św. Wojciecha, 1867-68, wieża - 1737, nr rej.: L-233/A z 30.05.1963 i z 6.11.2006</p> <p>→ cmentarz kościelny, j.w.</p> <p>→ ogrodzenie, mur. z reliktem pomnika poległych w I wojnie światowej, j.w.</p>
Oksza	→ kościół p.w. MB Częstochowskiej, szach. XIX, nr rejestru zabytków ; L-414/A
Sosny	→ park pałacowy, k. XVIII, nr rej.: 288 z 22.10.1979
Stare Dzieduszyce	→ dwór, pocz. XIX, nr rej.: 2102 z 4.05.1971

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

Świerkocin	→ cmentarz ewangelicki, ob. rzym.-kat., XIX, nr rej.: 397/92 z 15.05.1992 → cmentarz ewangelicki - pozostałości tablic nagrobnych, XIX, nr rej.: 398/92 z 15.05.1992
Tarnówek	→ zespół dworski, XVIII-XX, nr rej.: 373 z 12.11.1991: - dwór - park - folwark
Witnica	→ kościół pomocniczy p.w. Świętego Krzyża, 1930, nr rej.: 346 z 25.01.1991 → kościół ewangelicki, ob. rzym.-kat. par. p.w. MB Nieustającej Pomocy, ul. Gorzowska 2, 1875, nr rej.: 320 z 29.11.1990 → willa, ob. plebania rzym.-kat., ul. Gorzowska 2, 1905, nr rej.: 394 z 13.05.1992 → dom, ul. Gorzowska 16, szach., XVIII-XIX, nr rej.: KOK-I-648/63 z 18.12.1963 oraz 97 z 5.11.1976 → willa, ul. Myśliwska 2, pocz. XX, nr rej.: L-302/A z 5.11.2008 → willa, ul. Sikorskiego 6, 1880, nr rej.: 371 z 5.11.1991 → dom, ul. Sportowa 14, szach., 1 poł. XIX, nr rej.: 663 z 18.12.1963 → budynek fabryczny (szmelcownia), 1825, nr rej.: 661 z 18.12.1963 (nie istnieje) → zespół młyna wodnego, XVIII-XIX, nr rej.: 96 z 5.11.1976: - młyn wodny, szach. - pralnia, szach. - łaźnia

Źródło: Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków

VII. Gospodarka

Miasto Witnica jest najważniejszym ośrodkiem gospodarczym Gminy. Większość działających na terenie Gminy przedsiębiorstw ma swoją siedzibę w Witnicy. Najważniejsze

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

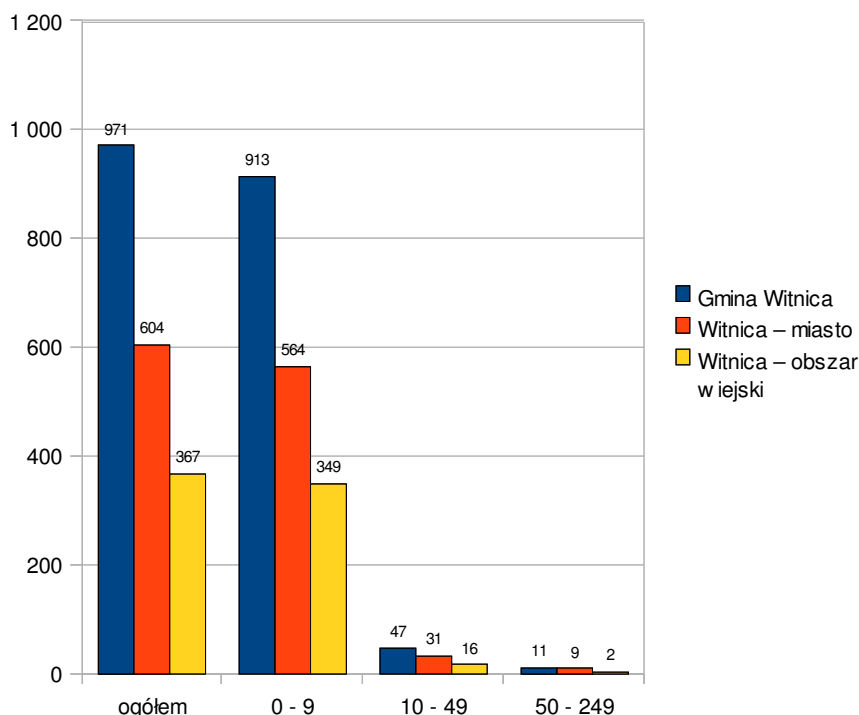
przedsiębiorstwa działające na terenie miasta to: Boss Browar Witnica, Drewit, Witnica Metal, Stenqvist, Lamix, Plastimat, Serafin, Steinform, Kaźmierczak, Jansen Produkcja Polska. Z wyjątkiem Browaru Witnica i Drewitu, mają one swoje siedziby w Witnickiej Strefie Przemysłowej. Witnicka Strefa Przemysłowa, dzięki dogodnemu położeniu, jest atrakcyjna dla inwestorów. Bliskość Gorzowa Wielkopolskiego, Szczecina i Berlina ułatwia prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Witnickiej Strefy Przemysłowej.

VII. 1. Podmioty gospodarcze wg liczby zatrudnionych

W Gminie w 2009 r. (wg danych GUS z 2009 r.) zarejestrowanych było ogółem 971 podmiotów gospodarczych, w tym w mieście 604, a na obszarze wiejskim 367. Podmiotów gospodarczych zatrudniających do 9 osób było na terenie Gminy 913, w tym w mieście 564, na wsi 349. Podmiotów gospodarczych zatrudniających od 10 do 49 osób w 2009 r. było 47, w tym w Witnicy 31, a na obszarze wiejskim 16. Podmiotów gospodarczych zatrudniających od 50 do 249 pracowników było 11, w tym w mieście 9, a na obszarze wiejskim 2.

Najwięcej zarejestrowanych było podmiotów gospodarczych do 9 osób, w kolejnych przedziałach wg liczby zatrudnianych pracowników ilość podmiotów malała.

Podmioty gospodarcze według liczby pracowników

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

VII. 2. Podmioty gospodarcze wg działów PKD

W 2009 r. w Gminie zarejestrowanych było 58 podmiotów gospodarczych z sektora rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo (wg danych z GUS z 2009 r., wg klasyfikacji PKD 2004), w mieście takich podmiotów było 16, a na wsi 42. W sektorze przetwórstwa przemysłowego w 2009 r. na terenie całej Gminy zarejestrowanych było 156 podmiotów, w mieście 108, a na obszarze wiejskim 48. W sektorze wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz i wodę w 2009 r. na terenie Gminy było zarejestrowane tylko 1 przedsiębiorstwo, które funkcjonowało w mieście. W sektorze budownictwa na terenie Gminy w 2009 r. zarejestrowanych było 138 podmiotów, w tym w mieście 85, a na obszarze wiejskim 53. W kolejnym sektorze, które obejmuje podmioty trudniące się handlem, naprawą pojazdów i artykułów użytku osobistego i domowego zarejestrowanych było na terenie Gminy w 2009 r. 276 podmiotów, w tym w mieście 174 podmioty, a na wsi 102 podmioty. Hoteli i restauracji razem na terenie Gminy w 2009 r. było 26, w mieście 13 i na wsi 13. W sektorze transportu, gospodarki magazynowej i łączności w 2009 r. na terenie Gminy zarejestrowane były 63 podmioty, w tym w mieście 30, a na obszarze wiejskim 33.

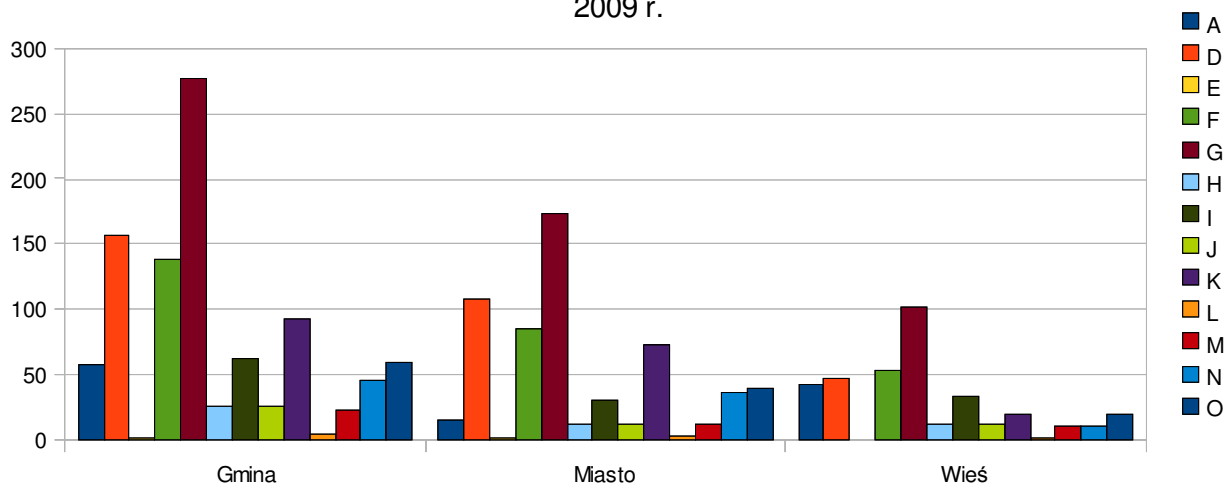
Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

Podmiotów trudniących się pośrednictwem finansowym w 2009 r. w Gminie było 26, w tym w mieście 13 i na wsi 13. W sektorze obsługi nieruchomości i usług związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej w 2009 r. w Gminie zarejestrowane były 93 podmioty, w tym w mieście 73, a na wsi 20. W sektorze administracji publicznej, obrony narodowej i ubezpieczeń powszechnych w 2009 r. na terenie gminy zarejestrowanych było 5 podmiotów, w tym w mieście 3, na wsi 2. W sektorze edukacji w 2009 r. na terenie Gminy zarejestrowane były 23 podmioty, w tym w mieście 12, na wsi 11. W sektorze ochrony zdrowia i pomocy społecznej w Gminie w 2009 r. zarejestrowanych było 46 podmiotów, w tym w mieście 36, a na wsi 10. W sektorze działalności usługowej pozostałej w 2009 r. w Gminie zarejestrowanych było 60 podmiotów, w tym w mieście 40, a na wsi 20.

Z powyższych danych wynika, że najwięcej podmiotów w Gminie funkcjonuje w sektorze handlu i napraw pojazdów i artykułów użytku osobistego i domowego. Drugim co do wielkości liczby zarejestrowanych podmiotów działem w Gminie i w mieście jest przetwórstwo przemysłowe, a na wsi budownictwo. Trzecim co do wielkości sektorem jest sektor budownictwa – w Gminie i w mieście, a na wsi przetwórstwo przemysłowe.

Podział podmiotów wg. klasyfikacji PKD 2004

2009 r.

Klasyfikacja PKD 2004 :

A - Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo

D - Przetwórstwo przemysłowe

E - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę

F - Budownictwo

G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

H - Hotele i restauracje

I - Transport, gospodarka magazynowa i łączność

J - Pośrednictwo finansowe

K - Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej

L - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne

M - Edukacja

N - Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

O - Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

VII. 3. Podmioty gospodarcze wg formy organizacyjnej

W 2009 r. w Gminie (wg danych z GUS z 2009 r., na podstawie wpisu REGON) osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą było 795, w mieście 475, a na wsi 320. Spółek handlowych w Gminie w 2009 r. było 64, w tym w mieście 54, a na wsi 10. Spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego w 2009 r. w Gminie było 42, w mieście 36, a na wsi 6. W 2009 r. w Gminie spółdzielni było 4, w mieście 3, a na wsi 1. Stowarzyszeń i organizacji społecznych w 2009 r. w Gminie było 23, w mieście 14, a na wsi 9. W 2009 r. w Gminie państwowych i samorządowych jednostek prawa budżetowego było 21, w mieście 10, a na wsi 11. Na terenie Gminy w 2009 r. istniała jedna spółka prawa handlowego z sektora publicznego, funkcjonowała ona w mieście.

Na podstawie danych można stwierdzić, że najwięcej podmiotów gospodarczych w Gminie, w mieście i na wsi było podmiotami prowadzonymi przez osoby fizyczne.

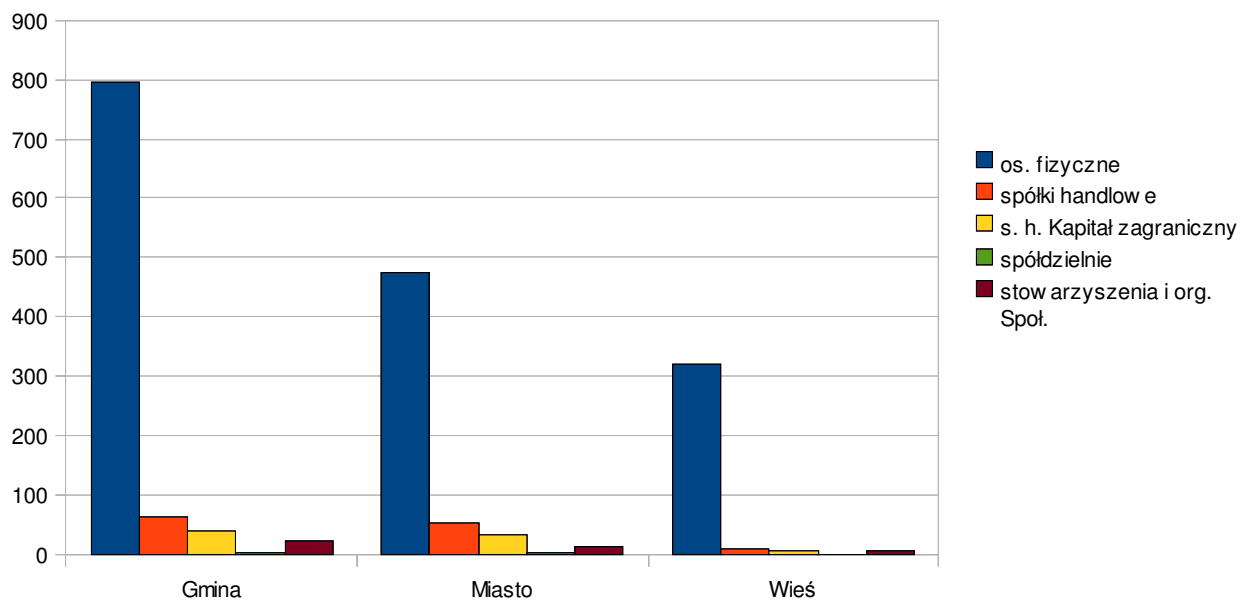
Opracowanie własne – źródło: GUS, na podstawie wpisu REGON

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

Forma organizacyjna podmiotów gospodarczych

2009 r.

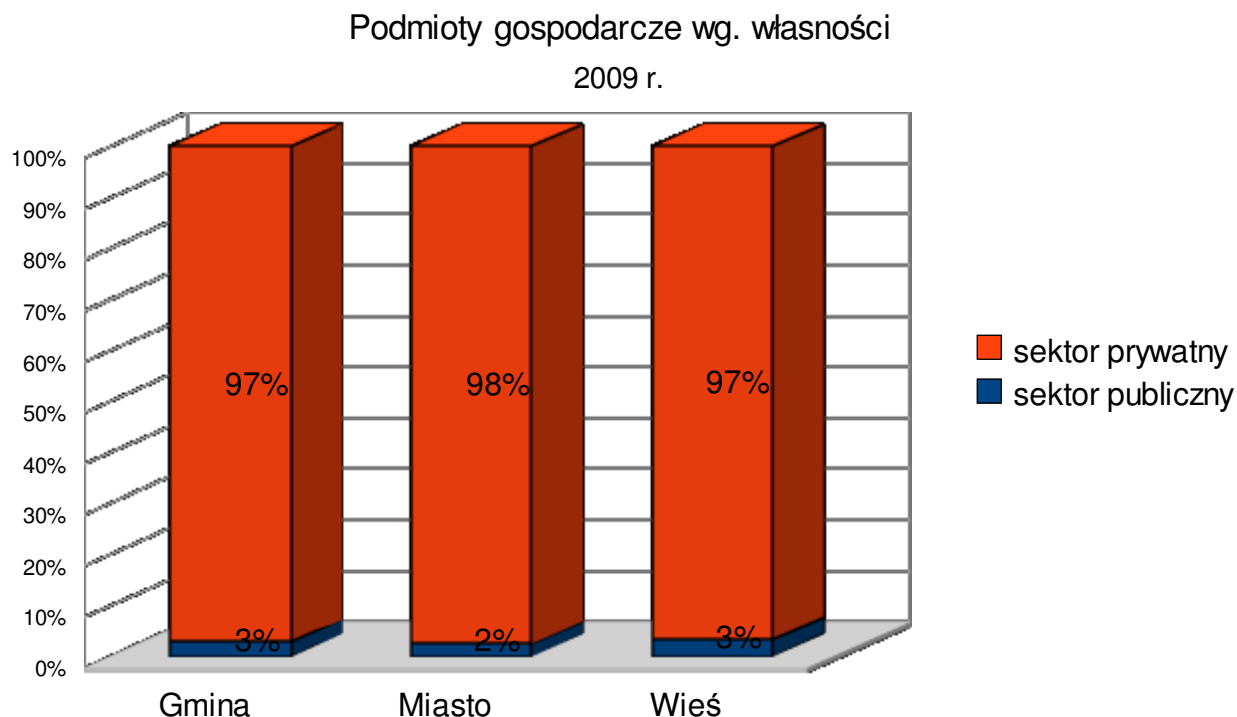
Sektor prywatny

VII. 4. Podmioty gospodarcze wg podziału własności

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

W 2009 r. na terenie Gminy (wg danych GUS, na podstawie wpisu do REGON) w sektorze publicznym funkcjonowało 27 podmiotów, w mieście 15, na wsi 12. W sektorze prywatnym w 2009 r. w Gminie zarejestrowanych było 944 podmiotów, w mieście 589, a na wsi 355.

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

VII. 5. Podmioty gospodarcze w latach 2000 – 2009

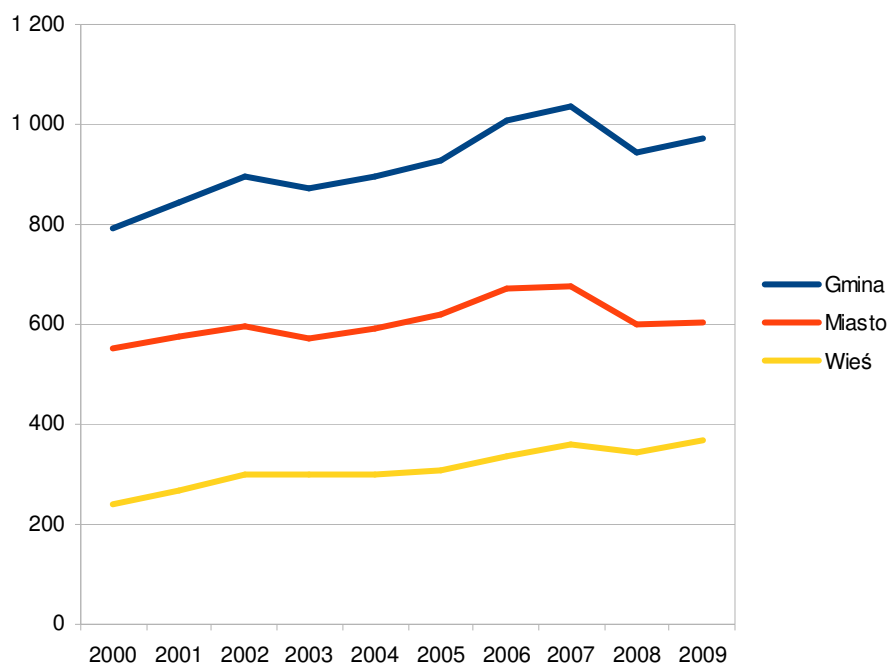
W 2000 r. na terenie Gminy (wg danych GUS, na podstawie wpisu do REGON) zarejestrowanych były 793 podmioty gospodarcze, w mieście 552 podmioty, a na wsi 241. W 2001 r. dla Gminy liczba podmiotów gospodarczych wynosiła 844, dla miasta 577, dla wsi 267. W 2002 r. w Gminie zarejestrowanych podmiotów było 898, w mieście 598, na wsi 300. W 2003 r. w Gminie liczba podmiotów wynosiła 874, w mieście 572, na wsi 302. W 2004 r. w Gminie zarejestrowanych było 895 podmiotów, w mieście 593, a na wsi 302. W 2005 r. w Gminie było 927 zarejestrowanych podmiotów, w mieście 620, a na wsi 307. W 2006 r. w Gminie było 1009

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

podmiotów, w mieście 671, na wsi 338. W 2007 r. w Gminie zarejestrowanych było 1038 podmiotów, w mieście 676, a na wsi 362. W 2008 r. w Gminie zarejestrowanych było 945 podmiotów, w mieście 602, a na wsi 343. W 2009 r. w Gminie zarejestrowanych było 971 podmiotów, w mieście 604, a na wsi 367.

Biorąc pod uwagę powyższe dane można zauważyć, że w latach 2000 – 2002 na terenie całej Gminy wzrastała liczba rejestrowanych podmiotów, w 2003 r. liczba zarejestrowanych podmiotów spadła na terenie Gminy (z wyjątkiem obszaru wiejskiego – gdzie liczba podmiotów utrzymała się na podobnym poziomie), w latach 2003 – 2007 rosła liczba podmiotów w Gminie, w 2008 r. liczba podmiotów spadła na terenie Gminy, ale już w 2009 r. ponownie była wyższa. Obecnie można zauważyć trend wzrostowy.

Zarejestrowane podmioty gospodarcze

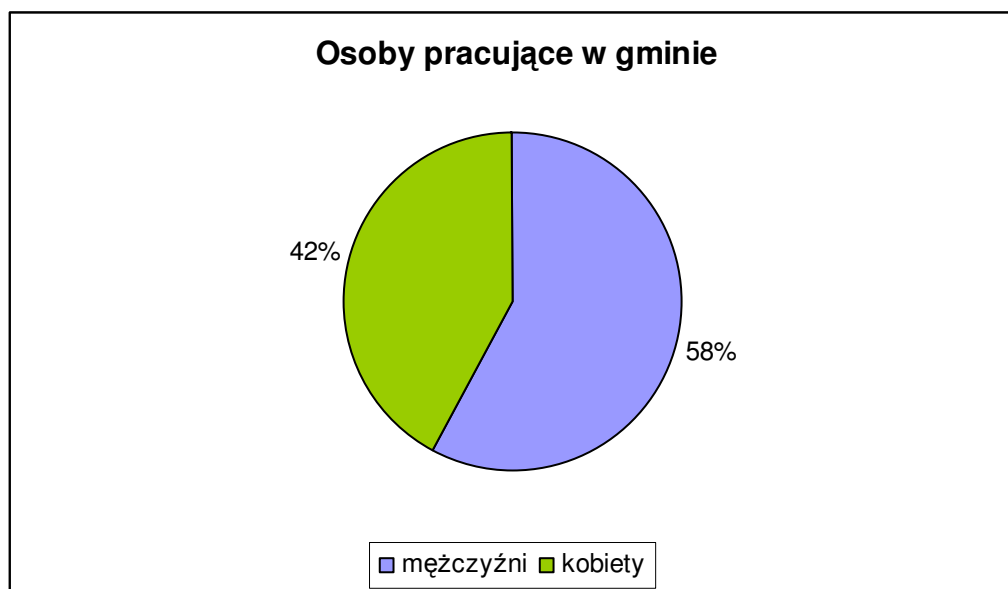

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

VIII. Rynek Pracy

VIII. 1. Sytuacja na rynku pracy

W 2008 r. w gminie (wg danych z GUS z 2008 r.; dane nie obejmują podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób i osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych) pracowało ogółem 2349 osób, w mieście Witnica 1936 osób, a na obszarze wiejskim 413. Mężczyzn pracujących w 2008 r. W gminie było 1358, w mieście 1127, a na obszarze wiejskim 231. Kobiet pracujących w 2008 r. w gminie było 991, w mieście 809, a na obszarze wiejskim 182.

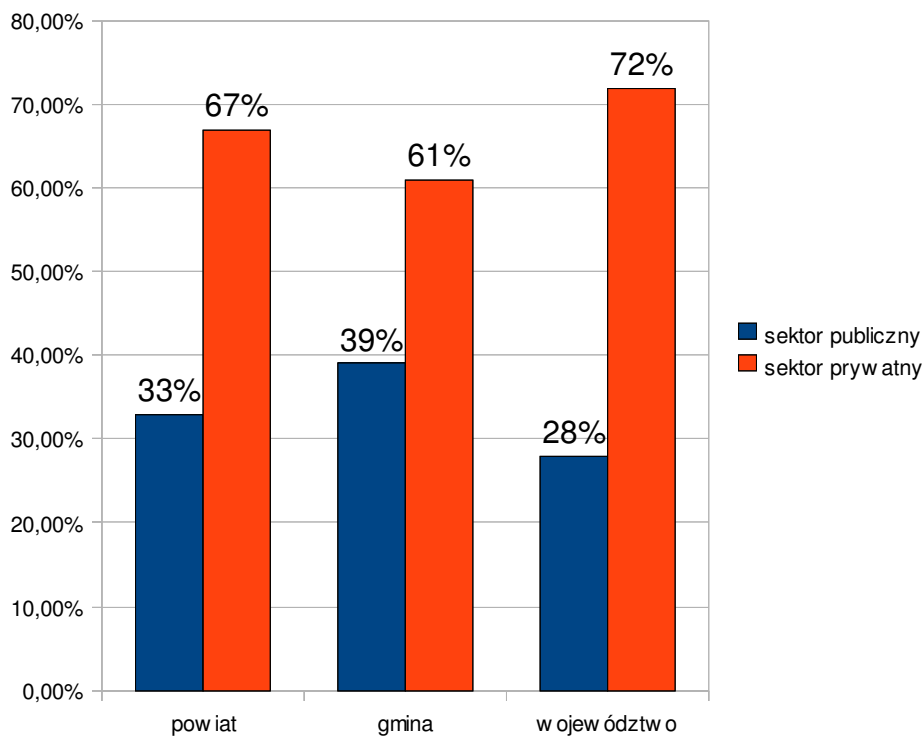
Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W 2005 r. w Gminie (wg danych z WUS Zielona Góra z 2005 r.) pracowało 1771 osób, w tym 745 kobiet i 1026 mężczyzn. W sektorze publicznym na terenie Gminy Witnica zatrudnionych było 684 osób, a w niepublicznym 1087 osób. W przemyśle i budownictwie w Gminie zatrudnionych było 892 osób. W sektorze usług rynkowych na terenie Gminy zatrudnionych było 313 osób, a w sektorze usług nierynkowych zatrudnionych było 493 osób. W sektorze publicznym w Gminie pracowało w 2005 r. 39 % osób, a w sektorze prywatnym

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

61 % osób. W powiecie gorzowskim w 2005 r. (wg danych z WUS Zielona Góra z 2005 r.) pracowało ogółem 9615 osób, w tym w sektorze publicznym 3151 osób (33 %), a w prywatnym 6464 osób (67 %). W Gminie odsetek osób pracujących w sektorze publicznym jest o 6 punktów procentowych wyższy niż w powiecie gorzowskim. W województwie lubuskim w 2005 r. (wg danych z GUS z 2005 r.) pracowało łącznie 291 843 osób, w tym w sektorze publicznym 82 892 osób (28 %), w sektorze prywatnym 208 951 osób (72 %).

Podział osób pracujących wg. sektorów

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

VIII. 2. Bezrobocie

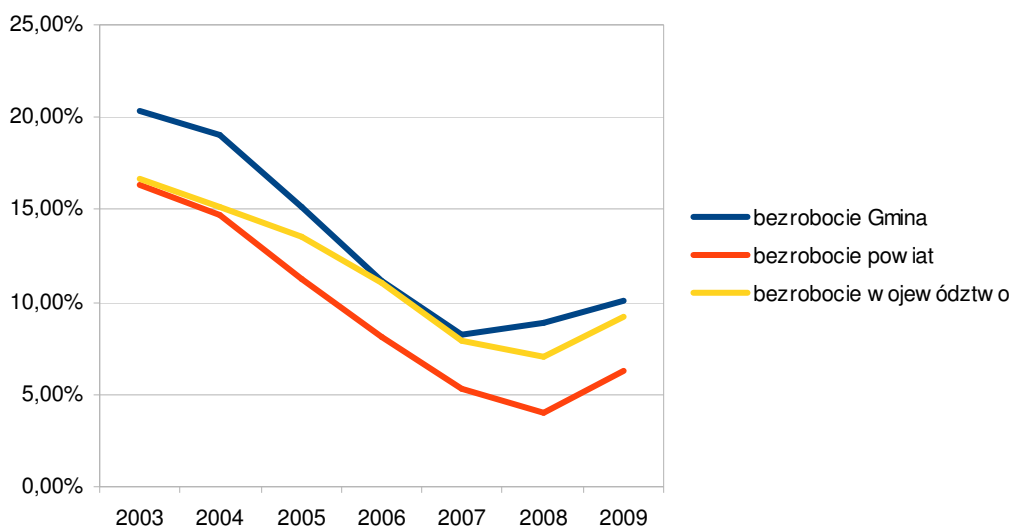
W 2009 r. na terenie gminy (wg danych z GUS z 2009 r.) zarejestrowanych było 850 osób bezrobotnych, co stanowiło 10,1 % mieszkańców w wieku produkcyjnym. Mężczyzn zarejestrowanych jako bezrobotnych było 361, a kobiet 489, co stanowiło 8,2 % mężczyzn w wieku produkcyjnym i 12,1% kobiet w wieku produkcyjnym. Na podstawie powyższych

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

danych można stwierdzić, że większe bezrobocie występuje u populacji żeńskiej niż u męskiej. W powiecie gorzowskim w 2009 r. bezrobocie osiągnęło wskaźnik: 6,3 % ludności w wieku produkcyjnym, u mężczyzn ten wskaźnik wynosił 5,4 %, dla kobiet zaś - 7,2 %. W województwie lubuskim w 2009 r. wskaźniki bezrobocia były następujące: 9,2 % osób w wieku produkcyjnym, 8,5% mężczyzn w wieku produkcyjnym i 9,9 % kobiet w wieku produkcyjnym. Porównując dane z powiatu gorzowskiego z danymi z gminy Witnica można stwierdzić, że w gminie w 2009 r. bezrobocie było wyższe niż w powiecie gorzowskim o 3,8 % . Większa była też różnica procentowa bezrobocia kobiet w stosunku do bezrobocia mężczyzn, w gminie różnica pomiędzy stopą bezrobocia u kobiet, a stopą bezrobocia u mężczyzn wynosiła 3,9 %, w powiecie gorzowskim zaś 1,8%. Przystawiając dane z województwa lubuskiego z danymi z Gminy można zauważyć, że stopa bezrobocia w Witnicy była wyższa od stopy bezrobocia w województwie o 0,9 %; mniej w Witnicy było mężczyzn bezrobotnych w wieku produkcyjnym niż w województwie o 0,3 %, zaś bezrobotnych kobiet w Witnicy było więcej o 2,2 %.

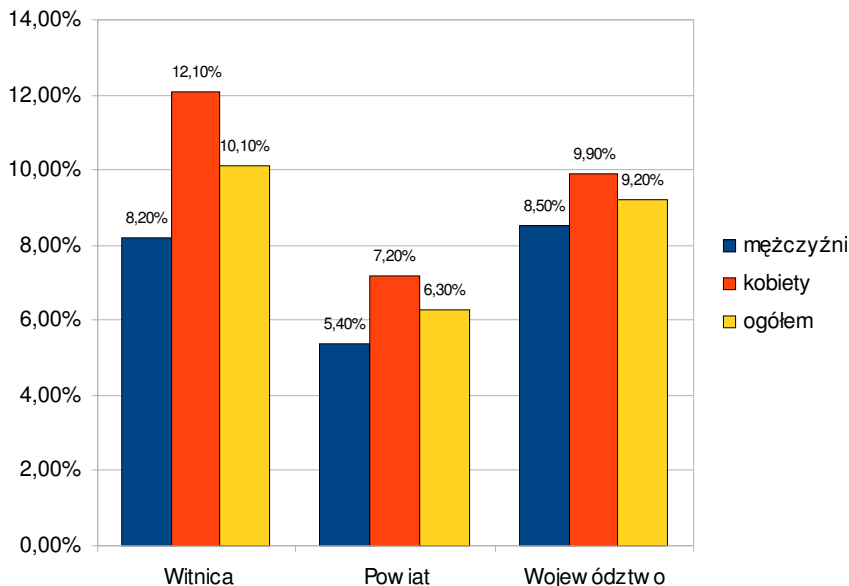
W 2003 r. stopa bezrobocia dla gminy Witnica (wg danych z GUS) wynosiła 20,3 % dla ludności w wieku produkcyjnym, w 2004 r. było to 19 %, w 2005 r. 15,1 %, w 2006 r. 11,1 %, w 2007 r. 8,2 %, w 2008 r. 8,9 %, w 2009 r. 10,1 %. Z powyższych danych wynika, że w latach 2003 – 2007 stopa bezrobocia spadała, a od 2008 r. liczba bezrobotnych w wieku produkcyjnym wzrasta.

Stopa bezrobocia

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Bezrobocie w gminie, powiecie i województwie w 2009 roku

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

IX. Infrastruktura i komunikacja

IX. 1. Infrastruktura Drogowa i Komunikacja

Gminna infrastruktura drogowa cechuje się dobrze rozwiniętą siecią dróg lądowych, na które składają się drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne. Dzięki temu poszczególne miejscowości w obrębie gminy są dostatecznie dobrze skomunikowane ze sobą. Drogi te są w różnym stanie technicznym, drogi wojewódzkie i powiatowe są w dość dobrym stanie, zaś drogi gminne prezentują niższy standard.

Przez gminę prowadzi droga wojewódzka nr 132, która biegnie od Kostrzyna do Gorzowa Wielkopolskiego - trasa przecina Witnicę. Na obszarze gminy przebiega też droga wojewódzka nr 131 z Krzeszyc, która krzyżuje się z drogą nr 132 w miejscowości Nowiny

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

Wielkie. Drogi te mają istotne znaczenie dla gminy, przez nie odbywa się znaczna część transportu drogowego. Stan tych dróg jest dobry, występuje na nich dobra nawierzchnia, jednakże istotnym minusem jest brak na całej długości utwardzanych poboczy i chodników w terenie zabudowanym.

Drogi powiatowe są kolejną kategorią dróg występujących w gminie. Drogi te posiadają utwardzane nawierzchnie, jednakże stan tych dróg pozostawia wiele do życzenia, na niektórych odcinkach wymagana jest pilna modernizacja. W obrębie gminy jest 14 dróg powiatowych, niektóre odcinki dróg powiatowych są zarazem ulicami Witnicy.

Drogi gminne stanowią istotne uzupełnienie sieci drogowej w gminie, to przez nie jest możliwy dojazd do niektórych miejscowości. Część tych dróg ma nieutwardzoną nawierzchnię. Występują odcinki o nawierzchni brukowej, o nawierzchni asfaltowej i drogi gruntowe. Niektóre odcinki posiadające nawierzchnię nieutwardzoną są nieprzejezdne podczas zimy.

IX. 2. Infrastruktura Wodna i Komunikacja

Odcinek Warty przepływający przez gminę jest dostępny dla jednostek pływających o maksymalnym zanurzeniu do 2 m. Warta jest skomunikowana z Europą Zachodnią kanałami Odra–Sprewa, Odra–Hawela, Friedrichsthaler. Na Warcie operują zarówno duży armatorzy polscy jak i lokalne przedsiębiorstwa, obsługujące żeglugę powiatową.

IX. 3. Infrastruktura Kolejowa i Komunikacja

Przez gminę przebiega linia kolejowa z Gorzowa Wielkopolskiego do Kostrzyna. Z linii tej korzystają okoliczni mieszkańcy, którym służy ona do codziennych dojazdów do pracy i do szkoły w Gorzowie Wielkopolskim.

IX. 4. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

Na terenie gminy (wg danych z GUS z 2008 r.) długość czynnej sieci rozdzielczej wynosi 82,4 km, w tym na obszarze miasta Witnica: 24,8 km, na obszarze wiejskim: 57,6 km. Liczba ludności, która korzystała z wodociągów położonych na terenie gminy wynosiła: 9831 osób, w tym na terenie miasta Witnica: 4751 osób, na terenie wiejskim: 4630 osób. W roku 2008 na terenie Gminy z wodociągów korzystało 72 % ludności, w mieście na 6821 mieszkańców korzystało z wodociągów 69,7 % ludności, na terenie wiejskim na 6207 mieszkańców korzystało z wodociągów 74,6 %. Według powyższych danych większość mieszkańców na terenie gminy ma dostęp do sieci wodociągowej. Z sieci wodociągowej więcej procentowo osób korzysta na obszarze wiejskim niż w mieście.

Udział procentowy ludności korzystającej z sieci wodociągowej w 2008 roku

Gmina	Miasto	obszar wiejski
72,00%	69,70%	74,60%

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W gminie (wg danych z GUS z 2008 r.) długość sieci kanalizacyjnej wynosiła 24,1 km, w mieście 21 km, a na obszarze wiejskim 3,1 km. W całej Gminie liczba osób korzystająca z kanalizacji wynosiła 3932 osób, w mieście 3455 osób, na obszarze wiejskim 477 osób. W 2008 r. na terenie całej gminy z kanalizacji korzystało 30,2 % ludności, w mieście 50,7 %, na obszarze wiejskim 7,7 % ludności. Z powyższych danych wynika, że sieć kanalizacyjna najbardziej jest rozwinięta w mieście, a na obszarze wiejskim sieć jest rozwinięta bardzo słabo. Jest to wyraźna różnica, świadcząca o zróżnicowanym poziomie rozwoju infrastruktury kanalizacyjnej na terenie gminy.

Udział procentowy ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w 2008 roku

Gmina	Miasto	obszar wiejski
30,20%	50,70%	7,70%

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

IX. 5. Sieć gazowa

Na terenie gminy (wg danych z GUS z 2008 r.) długość sieci gazowej wynosiła 84 727 m, w mieście 45 291 m, na obszarze wiejskim 39 437 m. Liczba osób, która korzystała z sieci gazowej na terenie gminy wynosiła 6225 osób, w mieście 6125 osób i 100 osób na obszarze wiejskim. W całej gminie procent osób, którzy korzystali z sieci wynosił 47,8 %, w mieście 89,8 %, a na obszarze wiejskim 1,6 %. Dane powyższe świadczą o tym, że o ile w mieście sieć gazowa obejmuje zdecydowaną większość mieszkańców to na terenach wiejskich gminy sieć gazowa obejmuje znikomą część ludność.

Udział procentowy ludności korzystającej z sieci gazowej w 2008 roku

Gmina	Miasto	obszar wiejski
47,80%	89,80%	1,60%

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

IX. 6. Sieć elektroenergetyczna

Sieć elektroenergetyczna zaspokaja w całości potrzeby gminy Witnica. Istniejąca sieć przygotowana była do obsługi państwowych gospodarstw rolnych, dzięki temu w transformatorach przy terenach dawnych PGR istnieje nadwyżka mocy.

Planowane są obecnie:

– budowa nowej dwutorowej linii 240 mm² o długości 9,3 km, częściowo po trasie linii istniejącej

- rozbudowa GPZ Witnica – ustawienie drugiego transformatora 110/15 kV oraz dobudowa pola transformatorowego 110 kV i drugiej sekcji rozdzielni 15 kV

Ponadto przewidziana jest również lokalizacja farm wiatrowych w miejscowościach: Mościce, Mościczki, Kamień Wielki, Kamień Mały, Krześniczka.

IX. 7. Sieć telekomunikacyjna

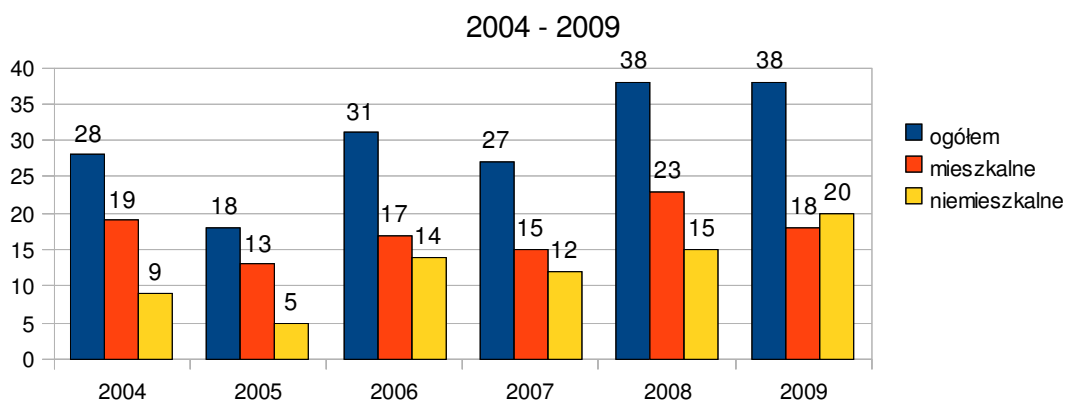
Gmina ma zapewniony dostęp do sieci telefonicznej obsługiwanej przez TP S.A, która posiada odpowiednią infrastrukturę. Poza tym gmina jest w zasięgu największych polskich operatorów sieci komórkowej. Dostęp do usług telekomunikacyjnych jest dobry na terenie całej gminy.

X. Budownictwo

X. 1. Budynki oddane do użytku w latach 2004 – 2009

W ostatnich latach w gminie oddawano do użytku od 18 do 38 budynków. Najwięcej – w latach 2008 i 2009 – po 38 budynków, a najmniej w 2005 r. – 18 budynków. W latach 2004 – 2009 oddano do użytku na terenie gminy łącznie 109 budynków mieszkalnych (w tym 67 w mieście) i 75 budynków niemieszkalnych (w tym 50 w mieście). Szczegółowy rozkład oddawanych budynków w omawianym okresie przedstawiają poniższe tabele.

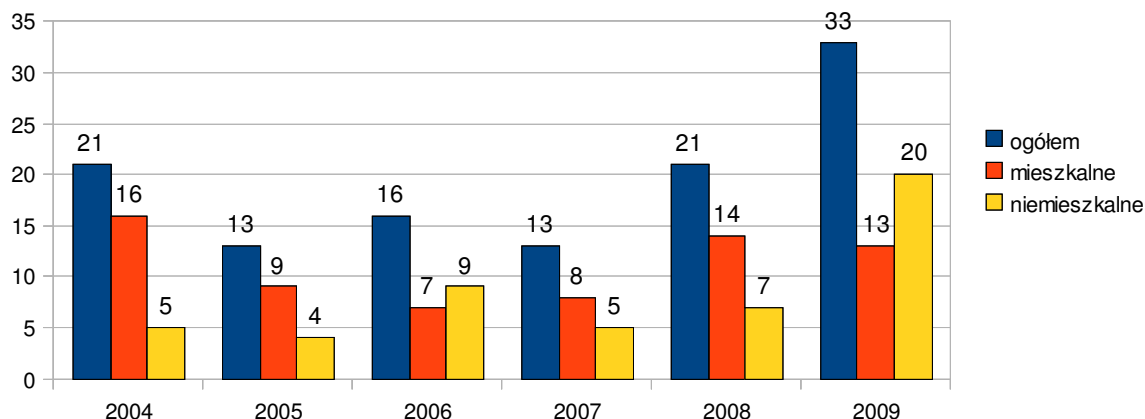
Budynki oddane do użytku w Gminie

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Budynki oddane do użytku w mieście

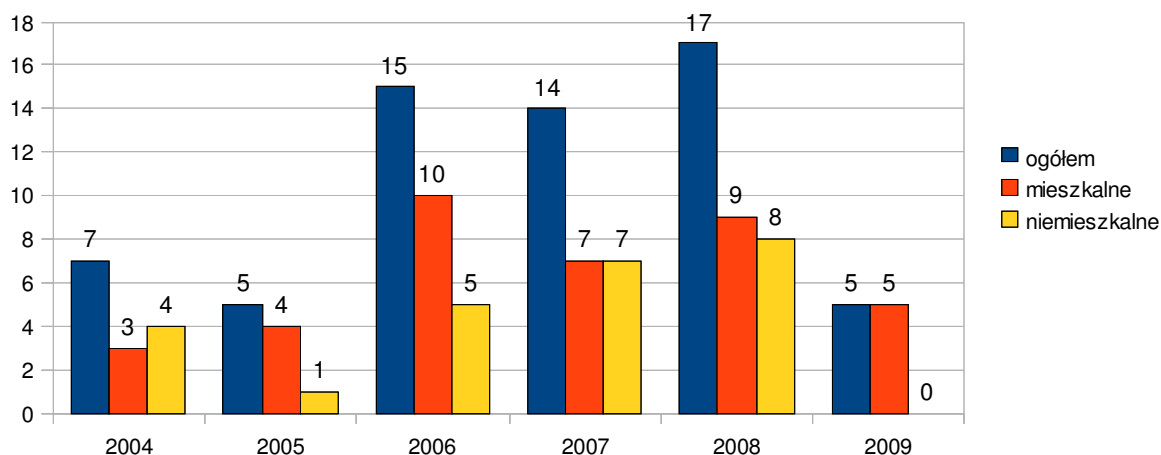
2004 - 2009

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Budynki oddane do użytku na wsi

2004 - 2009

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

X. 2. Liczba mieszkań w latach 2004 – 2008

W 2004 r. (wg danych GUS) na terenie całej Gminy było 3634 mieszkań, w tym w mieście 2044, a na wsi 1590. W 2005 r. w Gminie było 3647 mieszkań, w tym w mieście 2051, a na wsi 1596. W 2006 r. w Gminie było 3664 mieszkań, w tym w mieście 2058, a na

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

wsi 1606. W 2007 r. na terenie Gminy było 3681 mieszkań, w tym w mieście 2069, a na wsi 1612. W 2008 r. w Gminie było 3705 mieszkań, w tym w mieście 2083, a na wsi 1622.

Z powyższych danych wynika, że w latach 2004 – 2008 liczba mieszkań w Gminie rosła.

Liczba mieszkań w latach 2004 – 2008.

	2004	2005	2006	2007	2008
Gmina	3634	3647	3664	3681	3705
Miasto	2044	2051	2058	2069	2083
Wieś	1590	1596	1606	1612	1622

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

XI. Gmina Witnica – analiza SWOT

XI. 1. Sfera społeczna gminy

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">✓ rozwinięta sieć placówek edukacyjnych na szczeblu szkolnictwa podstawowego, gimnazjalnego i średniego✓ funkcjonujące ośrodki pomocy społecznej✓ działalność organizacji pozarządowych✓ różnorodność kulturowa✓ dziedzictwo kulturowe na pograniczu polsko-niemieckim✓ cykliczne imprezy w sferze kultury o znaczeniu ponadlokalnym	<ul style="list-style-type: none">✓ znaczna liczba świadczeniobiorców pomocy społecznej✓ przewaga ludności o niskich kwalifikacjach✓ mała mobilność zawodowa mieszkańców gminy✓ duża ilość osób korzystających z pomocy społecznej✓ nierównomierne wyposażenie szkół✓ ograniczony dostęp do specjalistycznej opieki medycznej

XI. 2. Szanse i zagrożenia związane z rozwojem sfery społecznej gminy

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ✓ wzrost świadomości mieszkańców w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych ✓ kształcenie ustawiczne ✓ rozwój społeczeństwa informatycznego ✓ dobrze wykształcona młodzież ✓ zwiększenie dostępności osób bezrobotnych i zagrożonych bezrobociem do różnych form zatrudnienia , w tym podejmowania samo zatrudnienia – organizacja inkubatorów przedsiębiorczości ✓ nowe oferty pracy w sferze pozarolniczej ✓ rozwój i poprawa infrastruktury oświatowej, sportowej oraz ośrodków kultury ✓ zachowanie ładu przestrzenno-architektonicznego i dbałość o ogólnodostępną przestrzeń publiczną ✓ rozwój i poprawa infrastruktury związanej ze świadczeniem usług medycznych ✓ współpraca z gminami partnerskimi ✓ wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców ✓ duże zasoby siły roboczej na terenach wiejskich 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pogarszająca się sytuacja demograficzna ✓ migracja młodych ludzi, szczególnie absolwentów średnich i wyższych uczelni do większych ośrodków miejskich i za granicę ✓ utrudniony dostęp do specjalistycznych usług medycznych na odpowiednim poziomie ✓ pogarszający się stan infrastruktury edukacyjnej ✓ mała mobilność zawodowa mieszkańców gminy ✓ wzrost kosztów kształcenia

XI. 3. Infrastruktura i sfera gospodarcza gminy

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ✓ dobrze rozwinięta sieć dróg i bliska odległość do przejścia granicznego z Niemcami ✓ przeprawa promowa przez Wartę ✓ dostępność telekomunikacyjna ✓ funkcjonująca strefa gospodarcza ✓ duże rezerwy wytwórcze w rolnictwie ✓ działalność podmiotów gospodarczych w zakresie uzyskania odnawialnych źródeł energii ✓ unikalne zasoby przyrody stanowiące podstawę do rozwoju turystyki ✓ dobre warunki sprzyjające rozwojowi turystyki aktywnej i tematycznej ✓ liczne obiekty zabytkowe 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ niedogodne połączenia drogowe i kolejowe z Zieloną Górą – siedzibą urzędu marszałkowskiego ✓ zły stan dróg lokalnych ✓ bariery architektoniczne ✓ zły stan urządzeń melioracyjnych i przeciwpowodziowych ✓ niedostatecznie rozbudowana infrastruktura związanej z ochroną – środowiska ✓ słabe wykorzystanie odnawialnych źródeł energii ✓ rozproszona zabudowa ✓ nierozwinięta turystyka jako ważna dziedzina gospodarki – słaba infrastruktura turystyczna

XI. 4. Szanse i zagrożenia związane z rozwojem infrastruktury i sfery gospodarczej gminy

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ✓ poprawa i rozbudowa infrastruktury drogowej ✓ poprawa i rozbudowa infrastruktury związanej z ochroną środowiska ✓ rozbudowa infrastruktury turystycznej ✓ rozwój turystyki w oparciu o walory przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe ✓ wypromowanie produktów turystycznych i markowych gminy ✓ uruchomienie połączenia kolejowego przebiegającego od Krzyża przez Drezdenko, Stare Kurowo, Strzelce Krajeńskie- Wschód i dalej przez Gorzów Wielkopolski, Witnicę, Kostrzyn nad Odrą do Berlina ✓ rozwój turystyki wodnej na Warcie ✓ rozwój Witnickiej Strefy Przemysłowej ✓ dostęp do nowych technologii ✓ wykorzystanie alternatywnych źródeł energii ✓ poprawa stanu urządzeń melioracyjnych i zabezpieczeń przeciwpowodziowych ✓ przygotowanie nowych terenów pod inwestycje ✓ swobodny przepływ towarów, dóbr i usług w ramach jednolitego rynku 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zewnętrzne trudności proceduralne w pozyskiwaniu środków finansowych na modernizację i rozwój infrastruktury ✓ ograniczenia związane z utworzeniem Obszaru Specjalnej Ochrony „Natura 2000”

europęjskiego ✓ tworzenie grup producentów warzyw i hodowców bydła ✓ kooperacja podmiotów o charakterze naukowo- badawczym z sektorem małych i średnich przedsiębiorstw	
---	--

XII. Zasoby kulturowe

Zasoby kulturowe Gminy są ściśle związane z historią regionu, osadnictwem ludności na tych ziemiach, zabytkami, a głównie oddziaływaniem Witnicy jako wiodącego ośrodka miejskiego na okoliczne tereny. Obiekty historii i architektury poszczęólnych miejscowości stanowią dobra, godne zachowania i poznawania.

Dąbroszyn - centralnym punktem miejscowości jest zespół pałacowo-parkowy, położony po obu stronach drogi wiodącej z Gorzowa Wielkopolskiego do Kostrzyna nad Odrą. Pałac usytuowany jest po południowej stronie drogi, w otoczeniu parku dolnego i w sąsiedztwie kościoła o neogotyckim stylu.

Integralną częścią założenia jest położony na północny-wschód od pałacu kompleks zabudowań folwarcznych. Najstarszym elementem kompleksu jest osiemnastowieczny czworak nakryty dachem naczółkowym.

Przez cztery stulecia rezydencja była siedzibą znanych europejskich rodów: von Schöning, von Wreech, von Donhoff i von Schwerin, związanych również z kręgiem rycerskiego zakonu Joanitów.

W wyniku działań wojennych podczas drugiej wojny światowej, dzieła sztuki znajdujące się na wyposażeniu pałacu zostały bezpowrotnie utracone.

Po wojnie w pomieszczeniach pałacu miał swoją siedzibę Państwowy Urząd Repatriacyjny, a następnie przekazano pałac wraz z parkiem Państwowemu Gospodarstwu Rolnemu. W pałacu były między innymi biura, biblioteka, przedszkole i pomieszczenia mieszkalne.

W 1993 roku władze Miasta i Gminy Witnicy nabyły od Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa założenie pałacowo-parkowe w Dąbroszynie i podjęły starania w celu jego renowacji. Pozyskano na ten cel ponad 800 tys. Euro i wykonano podstawowy zakres

remontu. Aby zakończyć II etap renowacji, niezbędne są jeszcze około 2 mln. Euro.

Kamień Wielki – wieś została wzmiankowana po raz pierwszy w 1295 roku i była miejscowością graniczną i była miejscowością graniczną pomiędzy dobrami templariuszy i margrabiów brandenburskich. Rozwój miejscowości został zahamowany przez wojnę trzydziestoletnią. W drugiej połowie XVII wieku Kamień Wielki znalazł się w posiadaniu rodu von Schöning i przez to stał się częścią dóbr dąbroszyńskich. Założony majątek ziemski stał impulsem dla rozwoju miejscowości. Do dnia dzisiejszego zachowało się założenie pałacowo-parkowe, położone w północno-wschodniej części miejscowości. Na miejscu wcześniejszej rezydencji z XVII wieku wybudowano w latach dwudziestych XIX wieku neoklasycystyczny pałac. Jest to budowla dwukondygnacyjna założona na planie prostokątnym. Bryła pałacu (prostokątna) jest pokryta dachem mansardowym. Obecnie w pomieszczenia pałacu zostały zaadoptowane na potrzeby domu opieki społecznej. Otoczeniem rezydencji jest rozległy park krajobrazowy zaprojektowany w 1834 roku przez znanego projektanta ogrodów i parków, Petera Józefa Lenne.

W sąsiedztwie założenia pałacowo-parkowego usytuowany jest częściowo zachowany do dnia dzisiejszego zespół folwarczny.

W miejscowości usytuowany jest kościół parafialny pw. św. Antoniego. Jest to budowla neogotycka, o wieży z elementami neoromańskimi.

Mosina – jest to wieś o genezie średniowiecznej, po raz pierwszy wymieniona w 1299 roku.

Najważniejszym i najstarszym elementem w krajobrazie wsi jest kościół pw. św. Michała Archanioła. Jest to obecnie budowla ryglowana, z pięciobocznym, zamkniętym prezbiterium. Ponieważ była to początkowo świątynia protestancka, jej charakterystycznym wewnętrznym elementem architektonicznym były empory. Ich skrzydła boczne zostały skrócone w latach czterdziestych XX wieku. W późniejszym okresie kościół podlegał remontom, między innymi ceramiczne zadaszanie zastąpiono blachą ocynkowaną. Po drugiej wojnie światowej świątynia została przejęta przez katolików.

Mościce – wieś wzmiankowana po raz pierwszy w 1295 roku. Najważniejszym elementem w krajobrazie miejscowości jest kościół pw. św. Wojciecha. Jest to budowla złożona z kamienno-ceglanego korpusu nawowego z transeptem i prezbiterium. Całość budowli uzupełnia murowana z cegły, otynkowana wieża. Po drugiej wojnie światowej świątynia

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

została przejęta przez katolików.

Sosny – (niem. Charlottenhof), wieś założona w 1771 roku. W miejscowości znajduje się zespół pałacowo-parkowy w skład którego wchodzi dwie rezydencje, park krajobrazowy oraz założenie folwarczne. Pałac (tzw. Stary Dom), został zbudowany w 1835 roku na planie prostokątnym. Jest to podpiwniczona, dwukondygnacyjna budowla o dwuspadowym dachu. W 1886 roku pałac został rozbudowany o zachodnie skrzydło z wieżą. Na południowy wschód od pałacu, w latach 1903-1904, został wzniesiony dwór (tzw. Nowy Dom). Jest to budowla jednokondygnacyjna, nakryta dachem naczółkowym. Obecnie Stary Dom posiada prywatnego właściciela, a w Nowym Domu znajduje się szkoła.

Witnica -miasto położone nad Witną (prawy dopływ Warty), siedziba urzędu miasta i gminy. Witnica (niem. Vitz), jako osada była wzmiankowana już w 1252 roku. Od 1261 osada znalazła się pod panowaniem Brandenburgii. W 1935 roku Witnica uzyskała prawa miejskie. W czasie działań wojennych w 1945 miasto zostało w znacznym stopniu zniszczone, po wojnie odbudowane i rozbudowane.

Miasto w znacznej mierze do dnia dzisiejszego zachowało zabytkowy charakter swej zabudowy oraz układ przestrzenny, wykształcony jeszcze w średniowieczu. Cechą charakterystyczną jest to, że miasto nie posiada głównej przestrzeni publicznej jakim jest rynek.

Ważnym elementem w krajobrazie miasta jest kościół pw. św. Matki Bożej Nieustającej Pomocy. Świątynia została wybudowana w 1875 roku, w neogotyckim stylu.

W historycznej zabudowie miejskiej na uwagę zasługują domy o konstrukcji ryglowej z XVIII - XIX wieku oraz zabudowa przemysłowa z tego samego okresu. Należy zaliczyć do niej przede wszystkim obiekty browaru założonego w 1848 roku. Browar do dnia dzisiejszego jest powszechnie kojarzony z Witnicą.

W oparciu o analizę zasobów kulturowych Gminy Witnica, wytypowano niżej opisane priorytety, które powinny być przedmiotem działań organizacyjnych i inwestycyjnych, prowadzących do ich rewitalizacji. Planowane działania w ramach rewitalizacji są odpowiedzią na sytuacje kryzysowe występujące na terenie miejscowości Dąbroszyn oraz historycznej zabudowy centrum Witnicy.

Zgodnie z definicją pochodzącą z Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa i następnie przytoczoną w Wytycznych do tworzenia lokalnych programów rewitalizacji dla Województwa Lubuskiego

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

na lata 2007-2013 z września 2009 roku, *rewitalizacja to:*

Kompleksowy, skoordynowany, wieloletni, prowadzony na obszarze zdegradowanym proces przemian przestrzennych, technicznych, społecznych i ekonomicznych, inicjowany przez jednostkę samorządu terytorialnego w celu wyprowadzenia tego obszaru ze stanu kryzysowego, w szczególności poprzez nadanie mu nowej jakości funkcjonalnej i stworzenie warunków do jego rozwoju, w oparciu o charakterystyczne uwarunkowania endogeniczne.

Aby planowane działanie mogło być uznane za rewitalizację powinno spełniać następujące kryteria:

- posiadać aspekt społeczno-gospodarczy, co oznacza, że musi mieć wyraźnie wskazane cele społeczno-gospodarcze
- musi być reakcją na kryzys występujący na danym obszarze
- musi mieć charakter kompleksowy, co oznacza, że powinno składać się z działań wzajemnie powiązanych i zmierzać do działań jakościowych na całym zagrożonym obszarze
- powinno przewidywać współpracę zróżnicowanych partnerów lokalnych – zarówno z sektora publicznego, jak i prywatnego

XIII. Misja, wizja i cele strategiczne rozwoju Gminy

XIII. 1. Misja Witnicy

Witnica staje się gminą otwartą na nowych mieszkańców, inwestorów i turystów, która zapewnia korzystne warunki życia i różnorodne formy wypoczynku oraz dba o ich bezpieczeństwo.

XIII. 2. Wizja Witnicy

Witnica 2020 – to gmina będąca ważnym ośrodkiem gospodarczym i turystycznym w północno-zachodniej części Polski, zapewniająca wysoką jakość życia.

Taka wizja Gminy oznacza, że Witnica stanie się:

- otwarta i przyjazna dla mieszkańców i przyjezdnych,
- gminą dobrze skomunikowaną z Gorzowem Wlkp., Kostrzynem nad Odrą i Berlinem oraz przez S-3 i A-2 z innymi ważnymi ośrodkami w kraju i zagranicą,
- gminą atrakcyjną do zamieszkania gwarantującą dostęp do wysokiej jakości usług gospodarczych, oświatowych, kulturalnych, społecznych i zdrowotnych oraz posiadającą atrakcyjne tereny rekreacyjne,
- ważnym ośrodkiem gospodarczym atrakcyjnym dla inwestorów, w którym rozwijać się będzie nieuciążliwy przemysł,
- ważnym ośrodkiem turystycznym, przyciągającym turystów z kraju i z zagranicy.

XIII. 3. Cele strategiczne

Strategiczne cele rozwoju gminy Witnica to:

1. Zwiększenie znaczenia Gminy jako atrakcyjnego miejsca do zamieszkania, poprzez lepsze wykorzystanie posiadanych walorów naturalnych jak i poprzez poprawę jakości życia
2. Rozwój gospodarczy Gminy – stwarzanie korzystnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości, gospodarki innowacyjnej i przemysłu nieuciążliwego dla środowiska
3. Rozwój turystyki poprzez optymalizację wykorzystania zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz rozwój niezbędnej infrastruktury
4. Kształtowanie ładu architektoniczno - przestrzennego (wprowadzenie ładu architektonicznego, skorelowanego z otoczeniem już istniejącym oraz wprowadzenie ogólnodostępnej przestrzeni publicznej)

XIII. 4. Cele pośrednie

- Promocja Witnicy jako atrakcyjnego miejsca do zamieszkania, w tym wyeksponowanie i wzrost atrakcyjności wartościowych cech obszaru Witnicy
- Rozwój infrastruktury społecznej - wzmocnienie systemu ochrony zdrowia, edukacji i kultury
- Podniesienie jakości kształcenia, opieki i wychowania
- Podniesienie świadomości prozdrowotnej wśród mieszkańców oraz dostępności do świadczeń zdrowotnych
- Wzbogacenie oferty rekreacyjnej i sportowej dla mieszkańców i przyjezdnych
- Ekologiczne i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska i odpadami
- Rewaloryzacja i rewitalizacja obszarów zdegradowanych
- Budowanie integracji społecznej oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
- Poprawa warunków przestrzennych, infrastrukturalnych i prawno-administracyjnych dla przedsiębiorstw, zwłaszcza innowacyjnych oraz dla sektora małych i średnich przedsiębiorstw
- Tworzenie warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego
- Wzmacnianie rozwoju turystyki
- Rozwój infrastruktury przestrzennej i technicznej

XIII.5. Priorytetowe działania

Powyższe cele wyznaczają konkretne kierunki działań, wśród których wskazano poniżej wymienione działania priorytetowe, które znajdują swoje rozwinięcie w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym oraz Planie Rozwoju Lokalnego jako instrumente pozyskiwania środków finansowych z budżetu Unii Europejskiej.

I PRIORYTET: ROZWÓJ GOSPODARCZY GMINY I LOKALNEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

- intensywne poszukiwanie inwestorów do Witnickiej Strefy Przemysłowej
- zachęcanie obecnych inwestorów do rozbudowy firm
- rozwój innowacyjnych technologii

II PRIORYTET: OŚWIATA – MODERNIZACJA PLACÓWEK OŚWIATOWYCH WRAZ Z ROZWOJEM INFRASTRUKTURY SPORTOWEJ

- modernizacja bazy oświatowej (tu m. in.: termomodernizacja budynków, ekologiczne źródła ciepła i energii, hot- spoty...)
- placówki przedszkolne obejmujące teren całej gminy
- rozbudowa zaplecza sportowego

III PRIORYTET: GOSPODARKA KOMUNALNA

- rozbudowa i modernizacja sieci wod- kan
- drogi, chodniki i parkingi w mieście i we wsiach
- gazownictwo
- budowa teleinformatycznych sieci szerokopasmowych

IV PRIORYTET: TURYSTYKA

- rozwój bazy turystycznej w oparciu o walory przyrodnicze
- turystyczne zagospodarowanie rzeki Warty
- kompleksowe zagospodarowanie terenów nad stawem miejskim, ze szczególnym uwzględnieniem Parku Drogowskazów
- ścieżki pieszo-rowerowe

V PRIORYTET: INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

- żłobek
- świetlice wiejskie
- pozyskiwanie gruntów na cele budowy infrastruktury społecznej
- tworzenie i rozwój infrastruktury społecznej

VI PRIORYTET: ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH

- poprawa stanu melioracji
- rozwój agroturystyki
- tworzenie i rozwój warunków do uprawy i zbytu płodów rolnych

VII PRIORYTET: MIESZKALNICTWO

- tworzenie warunków dla inwestorów (deweloperów)
- opracowywanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
- budowa mieszkań komunalnych i socjalnych

VIII PRIORYTET: OCHRONA ŚRODOWISKA

- wspieranie ekologicznych form pozyskiwania źródeł energii
- zagospodarowanie ścieków i odpadów
- modernizacja źródeł energii w obiektach użyteczności publicznej
- budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, które nie zostaną objęte kanalizacją
- edukacja ekologiczna

IX PRIORYTET: BEZPIECZEŃSTWO

- tworzenie sieci zintegrowanego monitoringu miasta powiązanego z Regionalnym Centrum Ratownictwa
- poprawa rozwiązań komunikacyjnych

X PRIORYTET: KULTURA

- rozbudowa sieci filii i punktów bibliotecznych
- promocja poprzez kulturę
- wspieranie / rozwój imprez ponadregionalnych
- produkt / marka gminy

XI PRIORYTET: SPORT I REKREACJA

- modernizacja istniejących obiektów
- wspieranie działań mających na celu zwiększenie aktywności sportowej mieszkańców gminy

XII PRIORYTET: OPIEKA ZDROWOTNA

- stwarzanie warunków dla poprawy ochrony zdrowia

XIII PRIORYTET: KOMUNIKACJA

- rozbudowa i modernizacja infrastruktury komunikacyjnej
- zwiększeni dostępności połączeń komunikacyjnych

XIV PRIORYTET: REWITALIZACJA

- opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miejscowości Dąbroszyn i Sosny
- zaspakajanie potrzeb gospodarczych i społecznych na terenach objętych rewitalizacją
- poszukiwanie nowych funkcji dla obiektów „odzyskanych”
- rewitalizacja centrum miasta i pozostałych obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków
- rewitalizacja terenu wokół dworca PKP i dworca PKS (tworzenie zintegrowanej komunikacji)

XV PRIORYTET: WSPÓŁPRACA Z INNYMI SAMORZĄDAMI KRAJOWYMI I ZAGRANICZNYMI

- pogłębianie i rozwijanie współpracy partnerskiej
- działania na rzecz utworzenia aglomeracji gorzowskiej

XIV. Promocja Gminy

Działalność promocyjna Gminy powinna polegać na informowaniu, przekonywaniu oraz wpływaniu na decyzje potencjalnych turystów poprzez zapoznanie ich ze zdefiniowanymi produktami turystycznymi w celu skorzystania z proponowanej oferty turystycznej. Aby skutecznie wypełniać zadania związane z promocją Gminy należy wskazać na następujące instrumenty promocji, które powinny być sukcesywnie wykorzystywane do 2020 r. :

- ✓ reklama produktów turystycznych gminy za pośrednictwem środków masowego przekazu
- ✓ udział w lokalnych i pozalokalnych giełdach i targach turystycznych w celu prezentacji oferty turystycznej gminy
- ✓ publikacja wydawnictw (map, folderów, przewodników itp.) prezentujących produkty turystyczne gminy
- ✓ prezentacja oferty turystycznej gminy za pośrednictwem elektronicznych środków przekazu (Internetu)

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

- ✓ organizacja seminariów, sympozjów i konferencji w celu prezentacji i popularyzowania oferty turystycznej gminy

Ponadto należy pamiętać, że na promocję produktu turystycznego składają się również bezpośrednie relacje osób, które odwiedziły już gminę i rozpowszechniają informacje i swoje wrażenia kolejnym potencjalnym turystom w formie relacji bezpośrednich.

Istotnym elementem, który wpływa na promocję gminy jest informacja turystyczna.

Poza wymienionymi powyżej działaniami priorytetowymi Gmina winna wyznaczyć sobie szereg innych szczegółowych działań, które zamierza realizować w perspektywie najbliższych dziesięciu lat. Działania te powinny być uwzględnione w innych dokumentach strategicznych Gminy, dotyczących poszczególnych sfer aktywności samorządu, które można nazwać substrategiami. Przykłady takich substrategii to : Program Rewitalizacji Gminy Witnica, Gminny Program Ochrony Środowiska czy też Strategia Rozwoju Turystyki. Dokumenty te winny zostać opracowane w najbliższych miesiącach i będą one stanowić uszczegółowienie niniejszej Strategii.

XV. Informacja turystyczna

Kolejnym elementem, który w istotny sposób wpływa na promocję gminy jest informacja turystyczna. Rzetelna informacja turystyczna jest podstawą planowania podróży i przyciągnięcia nabywcy produktu turystycznego. Dlatego istotne jest funkcjonowanie stałego, gminnego punktu informacji turystycznej oraz punktów sezonowych. W tym celu należy rozważyć włączenie się gminy w inicjatywę Polskiej Agencji Rozwoju Turystyki, która wprowadza znak „it”, na oznaczenie biur informacji turystycznej, oraz miejsc państwowych lub prywatnych, gdzie udziela się informacji. Ponadto znak „it” może być umieszczony na folderach, mapach, wydawnictwach itp. Ważnym elementem informacji turystycznej jest turystyczny serwis internetowy, który powinien zawierać informacje o bazie noclegowej i gastronomicznej, zabytkach, produktach markowych gminy, szlakach turystycznych, imprezach turystycznych i kulturalnych. Z uwagi na rozszerzenie przestrzenne produktów

turystycznych o rynek zagraniczny, informacja turystyczna powinna być podawana także w językach obcych.

XVI. Współpraca Gminy Witnica z Gminami Partnerskimi

Współpraca partnerska odgrywa istotną rolę w budowaniu pozytywnego wizerunku gminy oraz umożliwia korzystanie z doświadczeń partnerów, w poszczególnych dziedzinach życia społecznego, określonych umową partnerską. Ponadto współpraca partnerska przyczynia się do rozwoju społeczności lokalnej. Szczęólnego znaczenia na pograniczu polsko- niemieckim nabiera współpraca z partnerami niemieckimi oraz oparcie tej współpracy na wzajemnym poszanowaniu. Ponadto należy mieć na uwadze, że Gmina Witnica jest zrzeszona w Euroregionie „Pro Europa Viadrina”. Obecnie Gmina posiada nawiązaną współpracę z niemiecką Gminą Munchenberg. Porozumienie o współpracy zostało podpisane 8 maja 1998 roku i dotyczy szczególnie rozwijania kontaktów gospodarczych, współpracy pomiędzy organizacjami działającymi na terenie gmin partnerskich oraz rozwijania prywatnych kontaktów pomiędzy mieszkańcami.

Gmina Witnica posiada także nawiązaną współpracę partnerską z Gminą Druuten w Holandii. Celem współpracy jest wspieranie osobistych kontaktów pomiędzy mieszkańcami oraz współdziałanie i wymiana doświadczeń w zakresie oświaty, kultury i sportu.

Umowa o współpracy została podpisana 1 września 2007 roku. Wydarzenie to było ukoronowaniem współpracy partnerskiej podjętej od lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku. Istotne jest aby współpraca Gminy Witnica z gminami partnerskimi z zachodniej Europy była pogłębiana, a także podjęta z gminami partnerskimi z Europy Środkowo-Wschodniej.

XVII. Partnerstwo na rzecz realizacji Strategii

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

Realizacja poszczególnych działań inwestycyjnych i organizacyjno –prawnych w określonych priorytetach i tym samym osiągnięciu zamierzonych celów, jest uzależnione od współpracy gminy z wszystkimi podmiotami zainteresowanymi jej rozwojem społeczno – gospodarczym. W pierwszej kolejności współpraca powinna być ukierunkowana na sprawny przepływ informacji i doświadczeń pomiędzy administracją samorządową oraz jej jednostkami organizacyjnymi. Oprócz wzajemnej współpracy poszczególnych jednostek administracji samorządowej, szczególnego znaczenia nabiera współpraca gminy między innymi z przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi i jednostkami naukowo – badawczymi, w celu stworzenia konkurencyjności gminy.

Szczególnego znaczenia nabiera współpraca gminy Witnica z gminami: Gorzów Wielkopolski, Kostrzyn nad Odrą, Deszczno i Santok w ramach II etapu budowy zintegrowanego systemu turystyki wodnej oraz współpraca gminy Witnica z partnerami polskimi i niemieckimi w ramach Europejskiego Ugrupowania Interesów Gospodarczych „Linia Kolejowa Berlin-Gorzów- Krzyż”.

Wspólna realizacja poszczególnych działań jest gwarantem osiągnięcia zamierzonych celów, ponieważ w przeciwnym razie wysiłek ukierunkowany na poszczególne priorytety zostanie rozproszony.

XVIII. Korzyści z realizacji Strategii

Założeniem realizacji Strategii jest rozwój społeczno –gospodarczy gminy Witnica do roku 2020. Realizacja wytyczonych działań w ramach określonych celów przyczyni się do zapewnienia większej spójności regionu oraz wzrostu jego konkurencyjności. Nastąpi to przede wszystkim wskutek przedsięwzięć, których efektem będzie: modernizacja i rozbudowa infrastruktury w sferze edukacyjnej, ochrony zdrowia, pomocy społecznej i bezpieczeństwa mieszkańców. Ponadto efektem realizacji strategii będzie poprawa i modernizacja infrastruktury drogowej, przygotowanie nowych terenów pod inwestycje, rozwój przedsiębiorczości poprzez transfer nowych technologii, poszanowanie energii, rozwój turystyki, wykorzystanie potencjału sportu i kultury, ochrona dziedzictwa kulturowego oraz rozwój obszarów wiejskich i racjonalne zarządzanie środowiskiem przyrodniczym.

XIX. Konsultacje społeczne

Działania samorządu gminnego, zwłaszcza te, które mają charakter priorytetowy, winny stać się przedmiotem konsultacji społecznych. Strategia wyznacza zasadnicze cele i kierunki działań na najbliższe lata. Nie może zatem być przyjęta bez szerokich konsultacji społecznych. W myśl zasady: „*nic o nas bez nas*”.

Już na etapie tworzenia założeń do niniejszej Strategii rozpoczęto proces konsultacji, poprzez przeprowadzenie badań społecznych wśród mieszkańców Gminy.

W drugiej połowie czerwca 2010 roku przez Agencję Rozwoju Regionalnego w Gorzowie na zlecenie Urzędu Miasta i Gminy Witnica. Badania podjęto na potrzeby opracowania Strategii Rozwoju dla Miasta i Gminy Witnica. Składały się one z dwóch części. Pierwsza część to badania sondażowe metodą „face to face” na próbie 258 respondentów mieszkańców gminy Witnica. Druga część to badania sondażowe metodą „face to face” (sonda uliczna) przeprowadzone wśród mieszkańców Gorzowa (próba 120 respondentów). W obu przypadkach chodziło przede wszystkim o określenie przez respondentów priorytetowych ich zdaniem kierunków rozwoju gminy Witnica. Respondenci wskazywali, że jednym z walorów Witnicy jest jej położenie, atrakcyjne do zamieszkania i atrakcyjne turystycznie. Natomiast mankamentem nadal pozostaje słaby układ komunikacyjny, słabo rozwinięty sektor gospodarczy, mimo dobrze działającej strefy gospodarczej, co powoduje trudności ze znalezieniem pracy. Mieszkańcy Witnicy uważają, że władze gminy powinny zaangażować się zarówno w rozwój Strefy Przemysłowej jak i turystyki, a także w podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez inwestycje w infrastrukturę, oświatę, a nawet służbę zdrowia.

Strategia, również na dalszych etapach pracy nad nią, ale także nawet po jej uchwaleniu, winna być poddawana nieustannym konsultacjom społecznym. Zamieszczenie Strategii na stronach internetowych Urzędu Gminy stworzy możliwość uzyskiwania opinii i uwag zgłaszanych przez mieszkańców.

PODSUMOWANIE

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

Położenie fizyczno –geograficzne Gminy Witnica w mezoregionach o bogatych zasobach przyrodniczych, jak rzeźba terenu, lasy, wody i dość dobrej bonifikacji gleby, dają możliwość zróżnicowanego rozwoju gospodarczego. Jest to jedna z bardzo mocnych stron gminy. Należy pamiętać, że rozwój gospodarczy ma swoje ograniczenia wynikające z potrzeby ochrony żywych i kulturowych zasobów poprzez ujęcie określonych obszarów w projekcie „Natura 2000”. Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000, stanowi spójny funkcjonalnie system obszarów ochrony na całym terytorium Wspólnoty Europejskiej. W skład sieci wchodzi :

- obszary specjalnej ochrony (OSO), wyznaczone zgodnie z zaleceniem Dyrektywy Ptasiej
- specjalne obszary ochrony (SOO), wyselekcjonowane na podstawie Dyrektywy Siedliskowej

Na terenie Gminy Witnica, wśród Obszarów Specjalnej Ochrony Ptaków (SOO), znalazł się Park Narodowy *Ujście Warty*.

Traktując turystykę jako dziedzinę gospodarki, należy również do niej stosować zasadę ekorozwoju, która wyraża się przez uwzględnienie właściwych proporcji między tempem i skalą jej rozwoju, a tempem regeneracji środowiska. Natomiast przy rozbudowie infrastruktury, wskazane jest aby zachować ład architektoniczny, skorelowany z otoczeniem już istniejącym. Z kolei wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich na terenie gminy, powinien uwzględniać obok ochrony dziedzictwa kulturowego, również ochronę różnorodności przyrodniczej. Obok istniejących już obszarów o wysokiej randze jak park narodowy, park krajobrazowy i rezerваты, należy objąć ochroną oczka polodowcowe i drzewa pomnikowe oraz tworzyć użytki ekologiczne.

Istotnym elementem rozwoju poszczególnych obszarów życia społecznego gminy, obok wymienionych w poszczególnych priorytetach działań inwestycyjnych i prawno – organizacyjnych, jest przestrzeganie zasady równości szans do wszystkich grup, nie tylko na rynku pracy, ale również w dostępie do edukacji, ochrony zdrowia i kultury.

Ponieważ podjęcie poszczególnych działań inwestycyjnych i prawno – organizacyjnych, jest zakreślone horyzontem czasowym do 2020 roku, to wskazane jest aby działania te były monitorowane przez powołany zespół doradczy, który będzie analizował realizację strategii i przedstawiał wnioski władzom gminy.

Kontrola i monitorowanie Strategii

Strategia rozwoju Gminy Witnica w latach 2011 – 2020

Istotnym elementem planowania strategicznego jest monitorowanie realizacji wytyczonych priorytetów i celów, a w ramach nich określonych działań z uwzględnieniem przyjętego horyzontu czasowego. Sformułowanej Strategii Rozwoju Gminy Witnica, nie należy traktować jako zamkniętego dokumentu .

Należy mieć na uwadze, że Strategia powstała w określonych warunkach ekonomiczno - społecznych, które mają charakter dynamiczny i w związku z tym ulegają zmianie.

Mając powyższe na uwadze, mogą następować zmiany w Strategii, które w oparciu o obserwację i ocenę doświadczeń przy wdrażaniu Strategii, mogą polegać na przykład na korekcie czasowej wytyczonych działań, w zależności chociażby od spływu środków finansowych. W związku z tym postuluje się powołanie Komitetu Monitorującego Strategię, który cyklicznie, raz w roku będzie oceniał jej realizację.

